

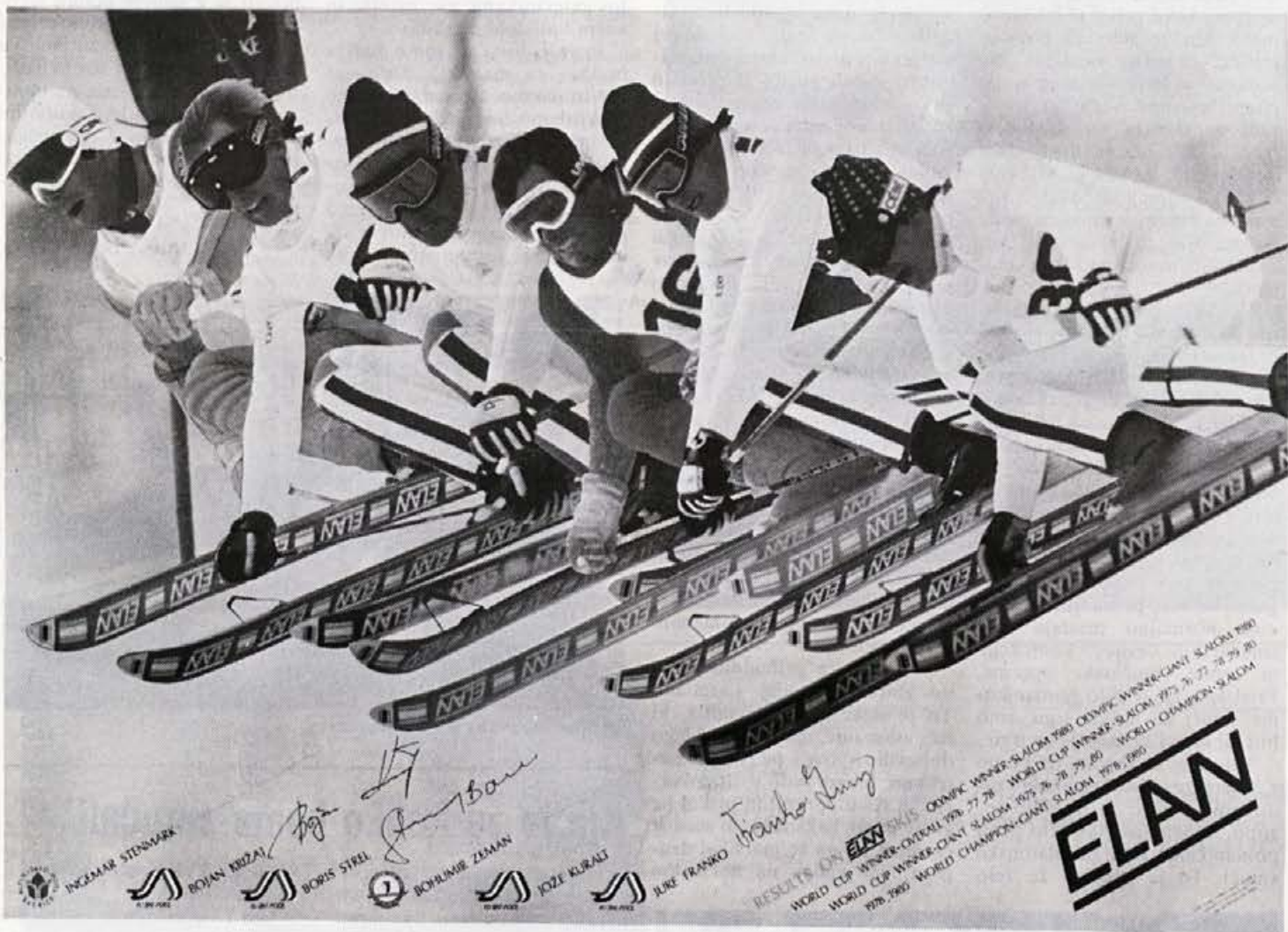
ELAN

naša SMUČINA

LETNIK XX

ŠTEVILKA 12

15. DECEMBER 1980

ELAN

SREČNO NOVO LETO 1981

V Sloveniji nad sto (100) športnih trgovin

Elan povsod dobro zastopan

Prvi sneg nam jo je letos zelo zgodaj zagodel in gneča v trgovinah s smučmi je povsod velika. Pravzaprav se kupci zadnja leta odločajo za nakup zimске opreme že zelo zgodaj, tako da se prodaja smučni prične že avgusta. Torej bomo morali vse bolj v naših planih v bodoče za domače tržišče to upoštevati.

Ko smo spomladi od trgovcev zbirali naročila za to sezono, smo bili zelo zaskrbljeni, kako bomo uspeli v jeseni izpolniti vse obveznosti. Bojazen je bila upravičena, saj vemo iz prakse iz prejšnjih let, ko so bile naše kapacitete smučni premajhne, kako težko je bilo tisto malo, kar je bilo za domače tržišče, pravilno razdeliti. No sedaj so naše proizvodne kapacitete bistveno večje in to se tudi že odraža na domačem tržišču. Res je, da dražji modeli RC 05, RC 04 in MD 605 nekoliko zamujajo, vendar menim, da bomo z maksimalnimi napori našega skladišča, kar najhitreje nadoknadili zamujeno.

Velika negotovost je bila letos predvsem zaradi uvoza vezi za smučni. Saj vemo, da doma razen tovarne NIKROM iz Maribora, ki nam zagotavlja vezi za tekaške smučni in za najmanjše KID smučni praktično zaenkrat drugega proizvajalca ni. Sicer se več podjetij trenutno povezuje s tujimi proizvajalci vezi, vendar trenutno še nihče nič ne proizvaja. Prodaja smučni pa brez vezi praktično ni mogoča. Še več, pomanjkanje vezi moti normalno prodajo tudi smučarskih čevljev, konfekcije in ostale smučarske opreme. Pred leti, ko je bilo pomanjkanje smučni na našem trgu, smo bili mi krivci za motnje na trgu.

No sedaj se že vidi, da bomo z vezmi za odrasle nekako zadovoljili tržišče za letošnjo sezono, vendar pa nas zelo pesti pomanjkanje vezi za mladinske smučni. Tu je prodaja že zelo

motena in pomanjkanje teh vezi v tej sezoni je cca 40.000 grt. Pri prodaji tekaške opreme ni nobenih zadržkov in prav tu bi moralo letos število prodanih smučni biti bistveno večje.

Ker sem zadolžen za prodajo na področju SRS, bom skušal nadaljevati s problematiko s tega področja. V zadnjih petih letih se je trgovina s športom izredno povečala. Mnogo je novih športnih trgovin, v blagovnicah povečujejo športne oddelke in seveda s tem se tudi število naših poslovnih partnerjev povečuje. Z letošnjo sezono smo dobili nove blagovnice v Krškem, Brežicah, Cerknici, Tolminu in Piranu, kjer imajo vsi lepo urejene športne oddelke. To so kraji, kjer doslej nismo bili dobro zastopani, odnose so bili pogoji za prodajo zelo slabi. Tako imamo danes na področju SRS že preko 100 športnih trgovin in v vseh trgovinah smo mi močno zraven. Povsod imamo odlične naše poslovne partnerje. V tem je tudi naše zagotovilo za boljši jutri. Strokovnost teh kadrov je zelo napredovala in lahko bi trdil, da nimamo trgovine, kjer bi slabo delali. Vsekakor gre zahvala za tako velik napredek trgovine na tem področju predvsem ljudem s TOZD smučni, ki so s polno mero razumevanja omogočili delovanje na tržišču. To je predvsem dobra naložba za prihodnost, saj do nedavnega res ni bilo potrebno pospeševati prodaje, pa vendar nikogar nismo odklonili. Res je bilo zelo težko pravilno porazdeliti manjkajoče modele smučni, vendar menim, da nam je to uspelo.

Naročila za prihodnjo sezono zbiramo zgodaj spomladi. To je neke vrste pogodba, ki nas obvezuje, da bomo blago dobavili, trgovec pa, da bo naročeno blago tudi v dogovorjenem roku prevzel in plačal ne glede na to, kakšne bodo snežne razmere ali pa še marsikaj drugega, kar vpliva na normalno

prodajo, kot so lahko: slabši kreditni pogoji, stabilizacija, poslabšanje življenjskega standarda prebivalcev odnosno splošna druginja in zmanjšanje realnih osebnih dohodkov.

No, ko jeseni pride do naših obveznosti iz teh naročil, takrat se tudi običajno pojavijo manjkajoči, odnosno deficitarni modeli smučni. Seveda tu običajno pride do nerazumevanja nekaterih ljudi. Tako kot mora »ZLATOROG« deliti prašek vsakemu nekaj in to morajo v zadnjem času delati tudi mnoga druga podjetja, tako moramo občasno nekatere vrste blaga deliti tudi mi. Pri nas je zaradi velikega povečanja naših obratov pomanjkanje vse manjše in s tem tudi delo olajšano.

Prav gotovo moramo tudi v bodoče še marsikaj storiti za boljšo oskrbo. Že sedaj z veliko zaskrbljenostjo gledamo v naslednjo sezono, kako bo z oskrbo vseh vrst vezi, kajti o uvoznih poostitvah smo dobro seznanjeni. Dalje je veliko ozko grlo naše skladišče gotovih izdelkov, ki je ostalo isto pri tako

velikem povečanju naših obratov. Nadalje bi bilo nujno kar najtesnejše sodelovanje TOZD smučni s TOZD trgovino. Tu se naša ponudba dopolnjuje, odnosno bi jo bilo treba v bodoče še razširiti in to seveda v sodelovanju obeh TOZD-ov. Menim, da bo to mogoče in da se ne bodo ograževali strogo vsak v svoje okvire, kar je slučaj pri nekaterih TOZD-ih. Nadalje je serijska montaža vezi v naši proizvodnji letos prvič dobro organizirana in tako bi bilo treba nadaljevati v bodoče.

Z odpremi bomo morali v bodoče pričeti še prej, tako da bodo trgovine zares pravočasno založene. Torej bomo pričeli že z julijem polniti trgovine. Kajti čas je pri sezonski prodaji blaga najvažnejši. Tu se zamujeno ne da nadoknaditi. Tudi v bodoče kaže na mnoge negotovosti in le s skupnimi napori, složno in z razumevanjem bomo naše delo lahko tudi v bodoče uspešno opravljali.

Predstavnik za SRS:
Tine Bertonec

Strojna obdelava tekaških smučni

Kje in za koliko bomo smučali

Tudi za letošnjo smučarsko sezono je sindikat nabavil vozovnice za naša smučišča. Smučali bomo na KOBLE, ZATRNIKU, KRVAVCU, KRPINU. Tisti, ki so za bolj topli šport in rekreacijo, pa bodo lahko obiskovali ogrevani bazen na Bledu v PARKHOTELU.

CENIK smučanje:

- KOBLE: celodnevna 80 din
- ZATRNIK: celodnevna med tednom 80 din
- ZATRNIK: celodnevna sobota, nedelja, prazniki 100 din
- KRVAVEC: celodnevna 80 din

- KRVAVEC: celodnevna popoldanska od 13 ure dalje 50 din
- Cena za kopanje je po osebi 20 din

Od letošnjega leta naprej bo za vse, ki so zaposleni v Elanu in njihove svoje (žena, mož, otroci) možno dobiti člansko izkaznico sindikalnega športnega društva s katero boste imeli popust (50%) v KRPINU.

Brez teh izkaznic ne bo možno dobiti popusta za vozovnice. Opremljene bodo s sliko lastnika, ter njegovimi podatki. Z željo, da se to čimprej uredi, vas prosimo, da nam dostavite slike. Sprejemala jih bo tov. Košir Tanja. Josip Radevič

Polivanje stranskih oblog na tekaških smučeh

Elan prejel Bloudkovo nagrado za leto 1980

TELESNOKULTURNA SKUPNOST
SR SLOVENIJE

Žirija za podeljevanje
Bloudkovih priznanj

Datum: 26.11. 1980

Žirija Telesnokulturne skupnosti SR Slovenije za podeljevanje Bloudkovih priznanj je na svoji seji, dne 12. novembra 1980 sklenila, da podeli

BLOUDKOVO NAGRADO

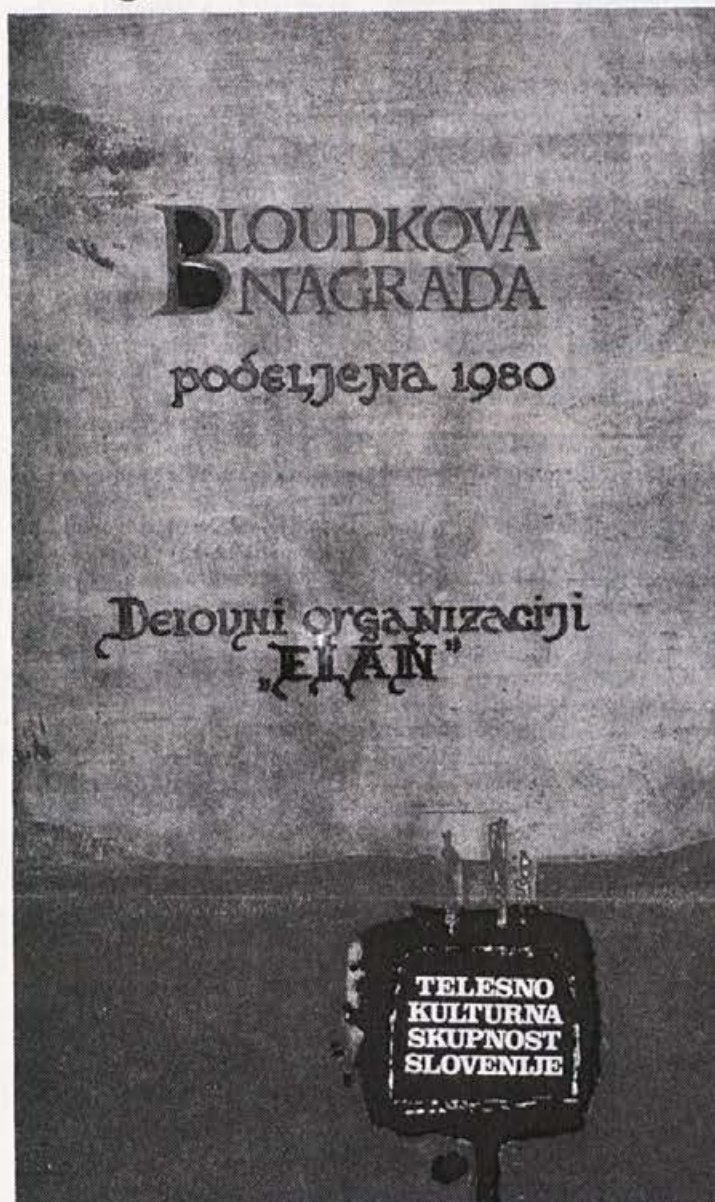
DELOVNI ORGANIZACIJI "ELAN"

za razvojno delo in prispevek k razvoju množičnosti ter vrhunskega športa.

Elan ima svoj zametek v smučarski delavnici v Cerknem, kjer je bilo med vojno treba oskrbovati naše borce s smučmi. Njegov nadaljni razvoj pa je povezan z Begunjami, kjer so v prvih povojnih mesecih ustanovili zadrugo ELAN. Danes je ta delovna organizacija velik in sodoben proizvajalec športnih rekvizitov, znana tako v domovini kot v svetu. Njen proizvodni program obsega zlasti izdelovanje smuči, telovadnega in drobnega orodja za rekreacijo ter izdelke iz plastike.

V Elanu so znali uspešno povezati pridnost delavčeve roke z raziskovalnim delom, saj so med prvimi organizacijami združenega dela v Sloveniji ustanovili razvojni inštitut. Zavedali so se, da se je le s kakovostjo izdelkov moč uveljaviti na domačem in zahtevnem mednarodnem trgu. Na izdelkih Elana - zlasti na smučeh - so v svetu prinesli sloves delavcev in raziskovalcev kakor tudi najuspešnejši tuji športniki. Pri svojih espeh Elanovci nikoli niso pozabljali potreb množičnega udejstvovanja našega prebivalstva v rekreaciji kakor tudi v vrhunskem športu, saj so za to tudi stalno namenjali del svojega dohodka in tako še bolj utirali pot razvoja slovenske telesne kulture.

PREDSEDNIK
BLOUDKOVE ŽIRIJE
Miha Ravnik
Miha Ravnik

Novi del smučarske hale B 1

Jesenski tovarniški motiv

ELAN - y17C uAJIA

12/11/80

REO INJE na JCRUJSKOM

ELAN TOVARNA SPORTNEGA ORODJA 64275 BEGUNJE JUGOSLAVIJA

2.11.1980

Up predan z 1-UKI

aktivan *Novi*

Lakar Delovna Zema L. Hrnec
Janu Meantje Janičič
1901
Janu 1901
Janu 1901
Janu 1901
Janu 1901

Rezultati linije za izdelavo blokov za smuči

KONČNO TUDI PRIČAKOVANI REZULTATI

Zahtevnejše naloge v sklopu rekonstrukcije proizvodnje smuči je bila nabava in montaža linije za izdelavo lesenih blokov.

Odločitev o nabavi nove opreme — linije je bila sprejeta na osnovi:

- zamenjava obstoječe strojne opreme vsled dotrajanosti
- izboljšanje delovnih pogojev
- zmanjšanje vložnega časa po enoti proizvoda
- boljšem izkoristku materiala

Celoten postopek v vezi reševanja problematike je stekel že v začetku leta 1977. Vsled razno raznih težav je od aktivnosti, katere so bile v vezi nabave linije predvidene, izpadlo priučevanje naših vzdrževalcev in preizkus postrojenja z našim materialom pri dobavitelju.

Prve resnejše težave, katere so že imele za posledico predvidene izpade v proizvodnji smuči, so se začele pri definiranju trajanja same montaže linije. Dobavitelj nam v nobenem primeru ni hotel garantirati, da bo montaža končana ob predvidenem času (ob zaključku kolektivnega dopusta). Ob samem zagonu in poizkusnem obratovanju se je pokazalo, da je bila bojazen povsem upravičena. Postrojenje po montaži ni in ni dalo željenih rezultatov. Problemi so se tekoče vrstili, materiala za nadaljno predelavo pa kljub vsem naporom ni bilo. Vsled stalnega pomanjkanja materiala smo bili primorani instalirati vzporedno še staro postrojenje.

Navedeni ukrepi in dnevno pomanjkanje materiala v nadaljni predelavi je povzročilo ogromno slabe volje, negodovanja, kritiziranja in zaskrblje-

nosti na vseh nivojih delavcev v Elanu. V tem kritičnem obdobju se je nastajajoča problematika reševala sproti predvsem z velikim trudom delavcev pomožnega obrata. Delo je na posameznih delih linije teklo v treh izmenah. S celotno problematiko je bil tekoče seznanjen tudi dobavitelj, kateri je v določenih primerih takoj ukrepal, določene stvari so se odvijale izredno počasi.

S tekočim delnim odstranjevanjem problematike, s prizadevanjem zaposlenih delavcev, pa se je stanje začelo počasi in vztrajno normalizirati. Kot prvi pokazatelj tega je bilo ukinitve nočnega in nadurnega dela (november 1979). Rezultat nadaljnega izboljševanja stanja na liniji je bila ukinitve dela v drugi izmeni na drugem in tretjem delu postrojenja (maj 1980). Kot zadnja faza normalizacije dela je bil prehod dela cele linije na delo v eni izmeni (oktober).

Analize postavljenih zahtev in dejansko stanje nam kaže, da je bil postavljeni cilj dosežen. Za primerjavo naj navedem, da je bilo pred rekonstrukcijo na izdelavi lesenih blokov 14 delavcev, da pa jih je danes skupaj s skupinovodjem in vzdrževalcem 7.

Kljub doseženim ciljem pa smatram, da maksimalnih možnosti še nismo izkoristili. Tu mislim predvsem na odnos do naprav, katere so velike vrednosti in so za Elan ključnega pomena.

V času ko iščemo vse možnosti za doseganje boljših poslovnih rezultatov se še vse prepogosto dogaja, da je vzrok izpada drobna pomanjkljivost, do katere z boljšim — resnejšim posluževanjem ali vzdrževanjem ne bi prišlo.

V okviru nerešene problematike je zelo pereče prisotna kvaliteta obdelave ali izdelka. Glede na resnost bo v bodoče temu veljala posebna pozornost. Istočasno pa moram poudariti, da kvaliteta izdelkov

ni odvisna samo od delavcev in naprav. Sam problem kvalitete sega daleč nazaj, kjer pa jo z raznimi motivi in izgovori povsem zanemarjamo. Tu mislim predvsem na kvaliteto vhodne surovine, posebno še topole. Za primer navajam, da se od skupno posušenih frizov vrača v ponovno krojenje najmanj 40 %, da so odstopanja dimenzij po debelini v negativno smer izredno velika, da nam še do danes ni uspelo

spraviti nabavo frizov po dimenzijah v tolerančna območja in da je izmet materiala zdaleč prevelik. Glede na situacijo in stroške ki so povezani s tem, bo potrebno k reševanju navedene problematike v bodoče resno pristopiti.

Z dokončno ureditvijo tehnologije na pripravi materiala za obdelavo na liniji bodo doseženi rezultati še boljši od pričakovanih.

Ing. Jerala Vinko

ELEKTRO GORENJSKA
DELOVNA ORGANIZACIJA
ZA DISTRIBUCIJO IN PROIZVODNJO ELEKTRIČNE ENERGIJE

IZREKA

PRIZNANJE

DO Elan Begunje

za uspešno sodelovanje

Nova dvizna miza je tudi pripomogla k boljšim delovnim pogojem in doseganju večje produktivnosti dela pri posluževanju skobeljnega stroja

Otvoritev razdelilne transformatorske postaje v Radovljici

V soboto, 22. XI. 1980 je predsednik republiškega komiteja za energetiko, industrijo in gradbeništvo tov. Marko Vraničar otvoril razdelilno transformatorsko postajo 110/20 KV v Radovljici.

DO Elektro Gorenjska kot investitor s svojo TOZD elektro Žirovnica, je na otvoritev povabil predstavnike družbenopolitičnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in organizacij združenega dela med katerimi je bil tudi predstavnik Elana.

Ob dnevu samoupravljalcev in v okviru praznika Republike, so organizirali proslavo s kulturnim programom in podelitvijo priznanj za uspešno sode-

lovanje med odjemalci visoke napetosti 20 KV — tnega omrežja in distribucijam.

Priznanje je med drugimi prejela tudi DO — Elan. Razdelilna transformatorska postaja je za našo DO posebnega pomena, saj smo ob prehodu napajalne napetosti iz 10 na 20 KV dobili stabilnejši nivo napetosti. To pa pomeni, da bo na naših strojih in napravah manj napak in s tem zanesljivejše obratovanje.

Priznanje, ki ga je Elan prejel od Elektro Gorenjske za uspešno sodelovanje, je v tem, da si z našimi in drugimi naložbami zagotavljamo osnovne energetske vire.

Selčan Vinko

Vlaganje v varstvo pri delu je tudi stabilizacijski ukrep

Varstvo pri delu je nedeljivi del vsake organizacije dela, enako je zakonita zahteva, da moramo že pri projektiranju objektov, delovnih priprav in naprav, pri načrtovanju tehnološkega in delovnega procesa, pri rekonstrukcijah in podobno zagotoviti take delovne pogoje, da delavec ob normalnem delu in normalni pazljivosti opravi svoje delo povsem varno. To je zakonsko določilo republiškega Zakona o varstvu pri delu, medtem ko je v praksi večkrat povsem drugače. Premalo se zavedamo obveznosti in nalog, ki nam jih narekuje zakonodaja ter moralne in pravne norme v zvezi z izvajanjem varstva pri delu.

V naši delovni organizaciji se letno ponesreči 40—50 delavcev, kar predstavlja 3,5 do 5 % nesreč glede na število zaposlenih. Povprečno zgubimo letno 700 do 900 delovnih dni, vsako leto pa se dogodi tudi nesreča, ki ima za posledico invalidnost poškodovanca.

Če analiziramo vzroke nesreč, lahko že vrsto let ugotovljamo, da je 70 % nesreč »človeškega« faktorja. Veliko nesreč bi lahko preprečili z kvalitetnejšim delom, boljšo organizacijo dela ter navsezadnje z večjo pazljivostjo in disciplino na delovnem mestu. Večkrat se dogajajo tudi nesreče zaradi neupoštevanja predpisov o varstvu pri delu.

Osnovni nosilec varstva pri delu v vsaki delovni organizaciji je vodstveni kader, ki tudi neposredno odgovarja za varstvo pri delu v oddelkih in delavnicah. Vzporedno s tem so nosilci varstva pri delu tudi ostale službe, ki so predvsem dolžne zagotavljati varne delovne pogoje, predvsem v skladu z zahtevo 5. člena republiškega Zakona o varstvu pri delu.

Teh odgovornosti se večkrat tudi premalo zavedamo, veliko nesreč nastane tudi zaradi pomanjkljivosti že pri uvajanju novega dela oziroma novih tehnoloških postopkov.

V primeru nesreče pri delu, posebno če gre za težjo nesrečo pri delu, imamo opravka z različnimi oblikami odgovornosti v okviru delovnega razmerja. Tako poznamo kazensko-pravno odgovornost, odgovornost za gospodarski prestopok oz. prekršek, disciplinsko odgovornost, odgovornost za opravljanje samoupravljaljskih funkcij in odškodninsko odgovornost. Najpomembnejša je kazensko-upravna odgovornost, ki nastane v primeru težjih nesreč in obravnava dejanja, ki so označena kot kazniva dejanja in so tudi predvidene vi-

soke denarne kazni oz. zapor. kazni.

Poleg problema same odgovornosti imamo v zvezi z nesrečami pri delu tudi opravka z ekonomsko upravičenostjo vlaganj v varstvo pri delu. To upravičenost v praksi zelo redko uporabljamo oz. prikazujemo, čeprav je izredno pomembna.

Posebno je pomembno, če izračunamo vrednost finančnih sredstev, ki jih n.p.r. zahteva težja nesreča pri delu. Pri taki nesreči lahko ugotovljamo sledeče stroške:

— prekinitve proizvodnje delavca ali delavcev, ki so nudili prvo pomoč,

— nudenje prve pomoči (obveze, zdravila, prevozi itd.),

— ambulantno, dispanzersko, specialistično, bolnišnično, zdraviliško, rehabilitacijsko in drugo zdravljenje,

— popravila in rekonstrukcije delovnih in pomožnih prostorov, da bi dosegli predpisano varnost,

— povečanje varnosti transportnih sredstev, priprav, naprav, instalacij itd., ki so bile vzrok poškodbe ali nevarnosti, ugotovljene ob raziskavi nesrečnega dogodka,

— okvarjene surovine, polizdelki, izdelki, orodja, naprave in priprave, nadomestilo OD med odsotnostjo z dela s prevozi, izvedeniškimi mnenji in podobnim, plačila odškodnin in drugi stroški,

— raziskava organov javne uprave, organov sodstva,

— nadomestila iztoženih odškodnin poškodovancu, družinskim članom itd.,

— povračila škode skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja (invalidnine, plačevanja družinskih pokojnin itd.),

— stroški povračil pogrebnin in posmrtnin,

— podpore, ki jih odobrijo samoupravni organi OZD.

Nekatere postavke težko prikažemo kot strošek. Le-te se nanašajo na:

— zmanjšanje proizvodnje zaradi poškodbe ali zaradi strahu pred nevarnostjo,

— dodatno izobraževanje delavcev ob uvajanju novega delavca,

— zmanjšanje proizvodnje zaradi mirovanja priprav vsled poškodbe,

— manjše storilnosti delavca, ki se uvaja,

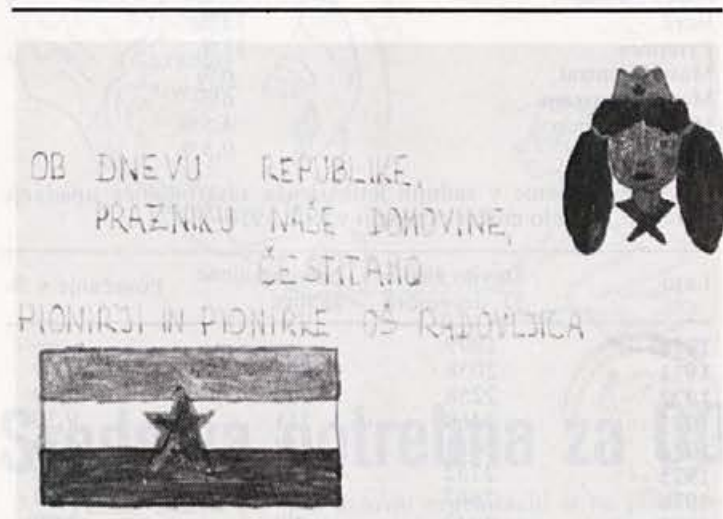
— zamujanje dobav zaradi motnje v proizvodnji.

Poleg odgovornosti do varstva pri delu, ki je poznana, lahko iz članka ugotovljamo razne faktorje oz. stroške, ki jih ima vsaka, predvsem težja nesreča pri delu.

Po podatkih Vrhovnega sodišča SRS je bila povprečna priznana odškodnina v letu 1976 za težjo nesrečo pri delu 377.000,00 din, če sedaj upoštevamo valorizacijo, bi se ta znesek danes še enkrat povečal. Vendar je to samo postavka odškodnine, kje pa so n.p.r. stroški povračila skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja (invalidnost, stroški zdravljenja, plačevanje invalidnine itd.) potem bi ti stroški prerasli znesek 1.000.000,00 din. Če pa nadalje upoštevamo

dejstvo, da so direktni in indirektni stroški v zvezi z nesrečo pri delu v razmerju 1:3, potem lahko govorimo, da danes vsaka težja nesreča stane našo družbo preko 3.000.000,00 din. To je samo primer ene nesreče, če bi pa izračunali vse stroške nesreč pri delu za določeno obdobje, bi dobili vrednosti, ob katerih bi se morali zamisliti vsi, predvsem pa tisti, ki nosimo glavno breme odgovornosti za izvajanje varstva pri delu.

ing. Zajc Bojan

Govor na proslavi 29. XI. 1980 pred vhodom v tovarno

Folklor na proslavi

1.500 milijonov prevoženih potnikov v enem letu na 3000 žičnicah.

V Franciji je 652 upravljalcev žičnic v 452 zimsko športnih centrih.

V Franciji je v obratovanju 3009 žičnic (povprečno 7 žičnic v vsakem zimsko športnem centru). Od tega je:

- 2513 vlečnic
- 337 sedežnic (dvo in trisedežnic)
- 83 krožno kabinskih žičnic
- 52 nihalnih žičnic
- 4 zobate vzpenjače
- 5 ostalih

Francija ima 18% vseh žičnic na svetu.

Geografska porazdelitev žičnic:

Savoie	24%
Haute Savoie	18%
Alpes du Sud	17%
Iseré	13%
Pyrénées	11%
Massif Central	6%
Massif Jurassien	6%
Massif Vosgien	4,5%
Ostali	0,5%

Razvoj žičnic v zadnjih letih izraža zaskrbljujoče upadanje v gradnji, po zelo močni ekspanziji v letih 1970—1971.

Leto	Število žičnic 31. decembra	Novozgrajene žičnice	Povečanje v %
1970	1809	—	—
1971	2058	249	13,80
1972	2258	200	9,70
1973	2469	211	9,30
1974	2611	142	5,80
1975	2752	141	5,40
1976	2862	110	4,00
1977	2942	80	2,80
1978	3009	87	2,30

Balant Jože dipl. ing.

Žičnice v Franciji

Največje področje smučarstva na svetu, ki zajema: 250 kv. km območja, 400 km urejenih prog, 700 smučarskih učiteljev ter 160 žičnic

Priprava smuk smučič za naša tekmovalca Walterja Vestija in Silvana Melija

Novice, novice, novice, novice

— Spored Svetovnega alpskega pokala 1980/81 — december:

		SK	SL	VSL	K
moški:					
5.—6. 12. 1980	Val d'Iseré (FRA)	x		x	x
9.—10. 12.	Madonna di Camp. (ITA)		x	x	
14. 12.	Val Gardena-(ITA)	x			x
17. 12.	Cortina d'Amp. (ITA)	x			
21. 12.	St. Moritz (SUI)	x			
ženske:					
3.—4. 12.	Val d'Iseré (FRA)	x		x	x
7. 12.	Limone Piemonte (ITA)			x	
12.—13. 12.	Piancavallo (ITA)	x	x		x
17.—18. 12.	Altenmarkt (AUT)	x	x		
20. 12.	Bormio (ITA)			x	

Novemberski sneg

Predstoječa zima je letos po hitela in nam prvo pošiljko snega poslala že kar na začetku novembra.

Prve snežinke nismo jemali resno, toda sneženje ni prenehalo in hitro smo spoznali, da tokrat sneg ni šala in da se moramo lotiti odstranjevanja z vso resnostjo, sicer bodo posledice v izpadu proizvodnje.

Prvo tovrstno preizkušnjo smo letos dobro prestali, saj je bil sneg pravočasno in zadovoljivo odstranjen.

Osnovna skrb za odstranjevanje snega v naši DO je naložena vzdrževanju — oddelku gradbenega vzdrževanja.

Zadolžitev glede na potrebno strojno opremo presega domače možnosti, zato se poslužujemo storitev od podjetij izven DO.

Imamo konkreten dogovor s Komunalnim podjetjem iz Radovljice za odstranjevanje snega na parkirišču in glavnih komunikacijah v sami DO in pogodbo s Cestnim podjetjem iz Kranja za pluzenje snega na odcepu od glavne ceste do oddelka letal na Fortuni. Glavni delež dela še vedno preostane na domačih ramenih, pri čemer nam uspešno pomagajo vozniki viličarjev iz TOZD smuči.

Sneg in neviščnosti, ki se predvsem pojavijo pri prekomernih padavinah, dostikrat presegajo zmogljivosti, saj le te niso prilagojene za take po-

trebe. V takih primerih računamo na solidarnost, na pomoč, ki jo lahko nudijo tudi delavci v drugih oddelkih, katerih delo je v takih primerih še posebno ovirano.

Ta pomoč in uvidevnost, da s širšo pomočjo čim hitreje odstranimo ovire, v primeru potrebe prihajajo zelo počasi. Vse prečesto se dogaja, da tisti, ki jih sneg ovira in vsled tega ne morejo delati, smatrajo, da so svoj delež doprinesli že s tem, če so sporočili »komunali«, da zaradi snega ne morejo delati. Smatrajo namreč, da je »komunala« zato v hiši in edina poklicana za to nezavidljivo težko delo.

Obseg dela se iz leta v leto večja, kar izhaja iz dejstev, da smo prostorsko vedno bolj utesnjeni in da si vsak koristnik po svojih možnostih skuša pridobiti čimveč pokritega prostora. Na ta način so nastala številna nadstrešja, ki niso dimenzionirana za maksimalne snežne obtežbe in je zato sneg potrebno odstranjevati sproti. Za te objekte so pismeno zadolženi posamezniki, katerim objekti pripadajo, da bodo v kritičnih primerih organizirali pravočasno odstranitev snega, da ne bo prišlo do zrušitve in s tem povezane materialne škode.

Na vseh večjih površinah je potrebno sneg v celoti odpelja-

ti, ker prostorske omejitve ne dovoljujejo nobenih deponij.

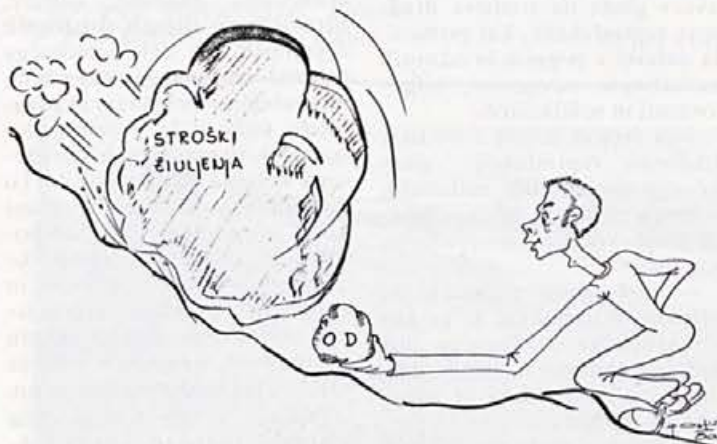
Na kraju svojega pisanja želim apelirati na vse člane kolektiva, ki v primerih, ko grozijo katastrofe, ne čakajo na poziv, temveč se sami oglašijo v podjetju in skušajo pomagati.

Pri tem želim povedati, da so dosedanje izkušnje pokazale, da v takih primerih teže bremena prevzamejo najbližnji delavci, kar so le-ti tudi vedno nesebično storili, za kar je prav, da smo jim hvaležni.

Za skrajno težke situacije in večjo ogroženost, ki bi lahko nastala, pa računamo tudi na intervencijo enot CZ, s katerimi pa zaenkrat še nismo konkretno dogovorjeni, kar pa bomo v kratkem storili.

Prav je, da vemo tudi to, da je odstranjevanje snega posebna kategorija v stroških, kar potrjuje letošnja novembrska akcija, ki nas je stala ocenjeno 50.000.- din.

Branko Renko, dipl. oec.

Sredstva potrebna za OD

Večina delavcev v naši delovni organizaciji si ne predstavlja, niti ne ve kolikšna sredstva (dinarjev) je potrebno zbrati vsak mesec samo za izplačilo osebnega dohodka. S tem člankom želim informirati vse delavce, da bodo vedeli koliko tega denarja je in kako je razporejen na osnovne in merila, ki jih določa samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov. Kot prikaz navajam kar podatke obračuna osebnega dohodka za oktober:

Vrsta plačila	din (bruto)	% v strukturi
OD za delo po času	3.334.408	21,06
OD za delo po učinku	2.796.369	17,66
OD po planu proizvodnje in prodaje	4.379.681	27,66
Dodatek na nočno delo	43.595	0,28
Dodatek za delo na nedeljo	11.119	0,07
Dodatek na stalnost (Elan)	356.261	2,25
Kvaliteta proizvodnje	279.546	1,77
Dodatek na pogoje dela	468.291	2,96
Izkoriščanje delovnega časa	681.466	4,30
Dodatek na deficitarnost	64.198	0,41
Provizija zastopnikov	214.874	1,36
Nadurno delo	283.980	1,79
Odpornina ob upokojitvi	22.502	0,14
Dodatek na minulo delo	405.171	2,56
Faktor uspešnosti	1.470.789	9,28
Vojaške vaje	9.204	0,06
Akordno delo purno	109.634	0,69
Letni dopust	614.652	3,88
Izredni dopust, izobraževanje, zastoji	34.941	0,22
Bolniška odsotnost	194.886	1,23
Učenci poklicnih šol	58.638	0,37
S k u p a j :	15.834.205	100

ing. Hegedič Lado

Novice – novice – novice – novice – novice

— Kako težka je situacija na smučarskem trgu priča dejstvo, da je celo smučarska tovarna KNEISSL objavila uradno po-

ravnavo, katera se bo iztekla začetkom drugega leta, ko bo odločeno o nadaljnji usodi preko 600 zaposlenih ljudi.

Pozornost tudi njim, ki skrbijo za red in čistočo v tovarni. Sodelavca komunale: desni Brekalo Marko, levi Petrovič Stanimir

Obravnavna načela delitve dohodka

Iz knjige »Domači pravnik«

Ustava določa družbeno-ekonomski položaj delovnega človeka kot temelj socialističnih samoupravnih odnosov. Ni se omejila le na politične pravice, temveč je določila predvsem tudi vsebino družbeno-ekonomskih pravic. To so pravice delavcev glede na sredstva družbene reprodukcije, kar pomeni, da delavci v pogojih in odnosih medsebojne odvisnosti, odgovornosti in solidarnosti:

— s svojim delom s sredstvi družbene reprodukcije uresničujejo svoj osebni materialni in moralni uspeh, zadovoljujejo svoje osebne in družbene potrebe,

— ustvarjajo dohodek in odločajo o dohodku, ki ga kot del skupnega družbenega dohodka ustvarijo v različnih oblikah združenega dela in združevanja sredstev,

— da gre vsakemu delavcu v skladu z načelom delitve po delu osebni dohodek in del dohodka za zadovoljevanje skupnih potreb.

Pravica do plodov dela in materialnega napredka družbene skupnosti temelji na načelu »Vsak po svojih sposobnostih — Vsakomur po njegovem delu«. Zato je družbena dolžnost vsakomur, da zagotavlja materialne osnove za svoje in družbeno delo in da prispeva k zadostitvi drugih družbenih potreb.

Pravica do dela z družbenimi sredstvi je osebna pravica delavca. Z njo preneha biti mezdni delavec, ker vzpostavlja neposredno razmerje do družbenih sredstev. Ta pravica zagotavlja delavcem odločanje o namembnosti družbenih sredstev in razpolaganju z njimi. Razumljivo pa je, da delavec s tem ne pridobi nikakršnih lastninskih pravic na družbenih sredstvih (renta, delnice itd.). Po novem ustavnem sistemu (pa tudi že z zadnjimi ustavnimi amandmaji) preprečujeta pravica do dela z družbenimi sredstvi in pravica odločanja o namembnosti sredstev, da bi se odtujilo odločanje o sredstvih, ki pripadajo temeljnimi organizacijam združenega dela, zakaj te so jih ustvarile, pa naj bodo združena kjerkoli (banke, zavarovalstvo, namembni skladi združenih sredstev itd.), in na del za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delovnih ljudi.

Sredstva, namenjena za obnavljanje in razširjanje materialne osnove družbenega dela, so

skupna osnova za obnavljanje in razvoj družbe. Oblikujemo jih z združevanjem dela in sredstev ter z medsebojnim sodelovanjem organizacij združenega dela.

Delovni ljudje zadovoljujejo svoje osebne in skupne potrebe ter interese na področju izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in drugih družbenih dejavnosti kot delov enotnega procesa družbenega dela s tem, da svobodno menjavajo in združujejo svoje delo z delom delavcev v organizacijah združenega dela na teh področjih. To pomeni, da plačujejo delovni ljudje za zadovoljevanje teh potreb in interesov prispevke iz svojih osebnih dohodkov in dohodkov temeljne organizacije združenega dela v skladu z namenom, oziroma s cilji, za katere so ta sredstva namenjena.

Delavci v združenem delu prispevajo tudi sredstva za splošne, z ustavo določene družbene potrebe, ki jih zadovoljujejo v družbenopolitičnih skupnostih (upravni in pravosodni organi, JLA itd.). Tem skupnostim plačujejo iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in iz svojih osebnih dohodkov davke in druge davščine. Davke in davščine določajo glede na sposobnost zavezancev, družbene potrebe in tako, da je zadoščeno osebnim in skupnim potrebam delavcev ter sposobnosti njihove organizacije združenega dela za razširjeno reprodukcijo.

Del dohodka, ustvarjenega v temeljni organizaciji združenega dela, razporedijo delavci za rezerve, kar zagotavlja socialno varnost za primere, ki jih ni mogoče vnaprej predvideti.

Osebni dohodek delavca mora zagotoviti načelo delitve po delu in se mora ujemati z rastjo produktivnosti njegovega in celotnega družbenega dela. Odražati mora tudi načelo solidarnosti delavca. Osebni dohodek je namenjen zadovoljevanju delavčevih osebnih in splošnih potreb! Ustreza rezultatom njegovega dela in osebnemu prispevku, ki ga s svojim živim in minulim delom daje k povečanju dohodka temeljne organizacije združenega dela.

Iz ustavnih določb razberemo, da vsebuje delavčev osebni dohodek tudi sredstva, ki jih delavci izločajo za potrebe skupne in splošne družbene porabe (davki in prispevki). Tako se krepi interes delav-

Seja kreditnega odbora Gojenjske področne skupnosti Ljubljanske banke (LB) v Elanu

cev za smotrno razpolaganje s sredstvi, ki jih odvajajo v zvezi z osebnimi dohodki.

Osebni prispevek z minulim delom pomeni delavčev delež pri vlaganju v družbena sredstva v preteklosti. Zato ta del osebnega dohodka spodbuja delavce k ekonomsko uspešnim in učinkovitim vlaganjem. Učinkovita vlaganja v razširjanje materialne osnove dela povečajo dohodek, s tem pa tudi osebne dohodke. Po drugi strani pa si delavci s tem zagotovijo perspektivo lastne organizacije, stabilnost medsebojnih razmerij in socialno varnost. V organizaciji združenega dela štejemo za minulo delo vsa osnovna sredstva za proizvodnjo, celotna sredstva akumulacije, predmete dela in vsa sredstva skupne porabe. Del minulega dela je zbran tudi v najrazličnejših družbenih institucijah (šole, bolnišnice, gledališča in podobno), pa tudi v različnih drugih oblikah (prometne zveze, skladi itd.). Za uveljavitev minulega dela v sistemu delitve osebnih dohodkov je potreben neposreden ekonomski odnos v odvisnosti od resničnega delavčevega prispevka v določenem obdobju in uspeha organizacije združenega dela. Pomembne pravice iz minulega dela so še omogočanje večje stabilnosti delavcev (nemožnost prenehanja lastnosti delavca zaradi modernizacije), omogočanje stalnega izobraževanja, učinkovitejše reševanje

stanovanjskih problemov ob upoštevanju prispevka delavca pri razvoju organizacije združenega dela, uspešno reševanje vseh vrst socialnega zavarovanja, zlasti pokojninskega.

Ustava poudarja kot element oblikovanja osebnega dohodka tudi družbeno produktivnost, kar pomeni večji vpliv skupnega družbenega dela na osebni dohodek delavcev. Zato se uporablja del dohodka, ki je rezultat dela v izjemno ugodnih naravnih pogojih, rezultat izjemnih ugodnosti na trgu ali drugih izjemnih ugodnosti za pridobivanje dohodka, za razvoj organizacije združenega dela, v kateri je bil ta rezultat dosežen, ali za razvoj materialne osnove združenega dela v občini in republiki. Tako se ne more na škodo družbenega premoženja in v nasprotju z načelom delitve po delu neodgovorno trošiti družbena sredstva.

Osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke določajo delavci temeljnih organizacij združenega dela tako, da upoštevajo elemente samoupravnih sporazumov, sklenjenih med temeljnimi organizacijami združenega dela določenih dejavnosti (panoge) ali območja.

Višino osebnega dohodka določa splošni akt organizacije združenega dela, ki ga morajo vsi upoštevati. Vsak delavec mora dobiti najmanj tolikšen osebni dohodek, da mu zagotavlja materialno in socialno varnost. Tak minimalni osebni dohodek določajo širši družbeni predpisi. S tem se uveljavlja načelo delavske solidarnosti.

Novice – novice – novice – novice – novice

— Andre Arnold — zmagovalec profesionalnega alpskega pokala poskuša v Avstriji posaditi »Handikep« smučarske tekme po vzorcu ameriških NASTAR tekem. Prvi znani »Handikep« poskusi so bili izvedeni v Schnalstalu, ko je Stenmark prevozil standardno slalom progo in so se drugi tekmovalci primerjali z njegovim

dosežkom. V Avstriji se ta »novotarija« imenuje WISBI (Wie schnell bin ich). V ZDA so manj znana smučarska središča s prirejanjem NASTAR tekem dosegla izreden povečan interes smučarjev za njihova smučišča. Kot dobri poslovneži tako tudi Avstriji svojim gostom želijo nuditi zopet nekaj novega.

Po »Tednu požarne varnosti« v občini Radovljica

40 GASILSKIH DRUŠTEV V OBČINI

Med letom posvečamo določene dneve ali tedne različnim dejavnostim v naši socialistični družbi.

V tednu od 20—25. oktobra je bil teden požarne varnosti.

Zunanji znaki tega praznovanja so bili vidni, ker so bile ves teden na gasilskih domovih izobešene državne in republiške zastave.

Gotovo sodi požarna varnost med najbolj plemenita, potrebna in koristna področja dejavnosti v naši družbi. Toda pod tem naslovom še vedno preveč na splošno pojmujejo, da je to teden gasilcev in je to zadeva predvsem članov gasilskih društev. V resnici pa naj bi se ob tednu požarne varnosti morali vsi nekoliko zamisliti in spoznati kako pomembno in humano delo opravljajo gasilci v našem samoupravnem sistemu, ker je osnovni cilj, kako varovati vso družbeno in privatno imovino in našo lepo deželo, ter kako se z ogromnim prostovoljnim delom pri vajah usposobiti, da bi bili sposobni čim hitreje pogasiti — uničiti rdečega petelina, če se pojavi kjer koli.

Radovljiška občina je na srečo prav tisti kraj Gorenjske, kjer je gasilstvo že precej razvito in zelo delovno, saj deluje že preko 40 gasilskih društev. Na zveznem tekmovanju so nekatere enote dosegle celo prva mesta.

Morda je zadosten dokaz, da se bo število članov v gasilskih vrstah še povečevalo, posebno pri mladini in pionirjih.

Ob koncu tedna požarne varnosti je bila v Zg. Gorjah velika proslava z bogatim programom. To je bila prilika, da smo preko poročil pregledali dosedanje delo v gasilskih vrstah, ki je bilo vsekakor ogromno. Omeniti je potrebno pri kako številnih požarih so gasilska društva uspešno sodelovala. Poleg tega je bilo nakazano nadaljnje delo na območju občinske gasilske zveze in pa problemi, katere je mogoče reševati s splošno podporo v družbi.

Z razvojem samoupravnega socialističnega sistema smo pred 6 leti prišli na delegatski sistem samoupravljanja. Zato imajo tudi gasilska društva iz svojih vrst predstavnike — delegate, ki se v okviru SIS sestajajo na občinskih in drugih organih in na demokratičen način vrednotijo prispevke za delovne programe v društvih. Med drugim je bilo tudi ugotovljeno, da je v gasilskih vrstah premalo

deklet in žena. Zato je izzvenelo deklaracijsko načelo, da bi v vse sredine združenega dela kot tudi na vasi vključili v gasilske vrste čimveč deklet, žena in mladine, kajti programi dela gasilcev posebno ob požarnih ali pri drugih elementarnih nesrečah, so taki, da bi mnoga dela gasilca celo bolj uspešno opravila kot gasilec; vzemimo npr. nudenje prve pomoči ponosrečencem. Obenem pa je to področje, ki po svoji vsebini dela že tudi posega na področje splošnega ljudskega odpora. Na tem področju pa smo se vsi državljani dolžni nenehno usposabljanje in izpopolnjevanje.

Lahko bi torej zapisali, da so gasilske organizacije s svojim obširnimi humanim programom dela najbližje področju SLO in se celo v aktivnem delu med seboj dopolnjujeta. Poudarjena je težava o pomanjkanju sredstev za nabavo sodobne mehanizacije in s tem še bolj učinkovitega dela pri gašenju požarov.

V povojnem obdobju je bilo zgrajenih nešteto gospodarskih objektov — tovarn, družbenih in privatnih stanovanj, z namenom doseči čim boljši standard ljudi v socialistični družbi. To pa obenem tudi pomeni, da je s to izgradnjo postala naša družba bogatejša in lepša.

Toda prav zaradi tega pa se gasilske organizacije dobro zavedajo, da se je zaradi tega njihova odgovornost na področju požarnega varstva še kako povečala. Tudi zato ima teden požarne varnosti vsako leto večji pomen in večjo odgovornost.

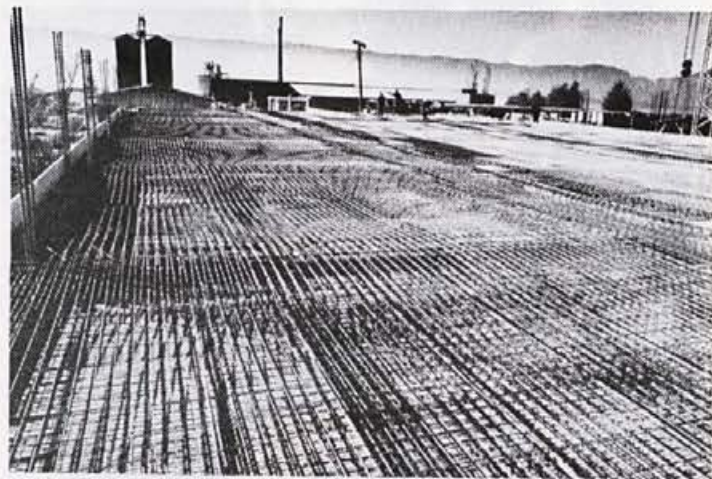
Zato je nujno, da se gasilske vrste večajo, da bi tako večštevne enote bile v stanju sposobne varovati in uspešno preprečevati požare in bi predstavljali varen branik. Z nabavo sodobnih tehničnih sredstev in s povečanjem članstva v gasilskih vrstah, bi tako v celoti izpolnjevali svoje delovno poslanstvo v korist vsem. Zato bi v tem smislu poskušali vplivati na združeno delo, naj jim ne bo žal denarnih prispevkov, ki so namenjeni izključno za sodobno opremljenost gasil-

skih enot, kajti z novejšimi sredstvi pri gašenju požarov le pridobimo, če uspemo hitreje pogasiti požar, če nastane v tovarni, kjer so bila vložena velika sredstva. To bi le pomenilo, da se združeno delo zaveda pomena in koristi dejavnosti gasilskih društev.

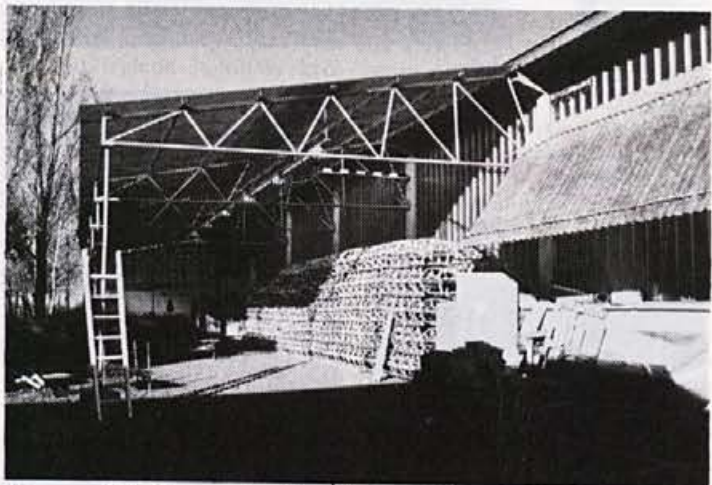
Omeniti js treba, da vsa dela, ki so namenjena v dobro in varno vseh v gasilskih vrstah opravljajo prostovoljno. Zato je prav gotovo, da je pri članih

v gasilskih vrstah vzgojna in prisotna visoka moralna zavest in ljubezen do Titove Jugoslavije. In če bomo vsi v svojih delovnih sredinah delovali na tem, da propagiramo humanost gasilskega dela, bomo prispevali da se bodo gasilske vrste daljšale, s tem pa bomo neposredno in vedno vzgajali v ljudeh moralno zavest in ljubezen do naše lepe domovine.

Jernej Vovk

Pred zalitjem plošče na skladišču športnega orodja

Novo nadstrešje pred skladiščem smučí

Novo ostrešje na skladišču čolnov, predvsem večjih

Brusilničar Marolt Jože

Preizkus smuči v laboratoriju Inštituta Elan

Sedlarska strojna dela

Hidr. preša v kovinski delavnici — nabijanje puš za bradlje

Ročna sedlarska dela

Montiranje mreže za odbojko

Šivanje gasilskih pasov

Čik-pavza

Izumiti ali izginiti

DELO, 8. 11. 1980

Smo na pragu nove industrijske revolucije — Izumiteljstvo ne bo iskalo zgolj tehnološko-organizacijskih, ampak širše družbene rešitve.

PARIZ, novembra — V letu 1978, v zadnjem letu, za katero so zbrani podatki, so po svetu porabili za raziskave 500 milijard frankov. Pri iskanju novega je sodelovalo 5,300.000 ljudi, med drugim 2 milijona takih, ki uživajo status znanstvenikov.

Nedvomno so te številke, najsi bodo še tako impresivne, danes že zastarele, naslednja leta pa se bodo vrtoglavo povečale. S staro industrijsko revolucijo je konec. Začenja se nova. Pol proizvodov, ki jih bo svet uporabljal in porabil v enem desetletju, še ni izumljenih. Zato so že dali neuradno, toda neizprosno znamenje, da se tekma za teh še neobstoječih 50 odstotkov začne. Kakšen bo konec, je za zdaj še negotovo, vemo le to, da bodo tisti, ki si bodo dovolili najmanjše zaostajanje, to svojo brezbrzičnost drago plačali. »Izumiti ali izginiti«, taka je neusmiljena izbira držav in podjetij, velikih, srednjih in majhnih.

Prvo sporočilo se glasi: nove ideje, novi izdelki, novi procesi ne smejo postati monopol velikih družb in tudi ne držav, ker pač vlagajo v znanstveno-raziskovalno delo. Za vsakega je prostor, vsakdo ima priložnost. Ne manjka se primerov, ko so majhna in anonimna podjetja povečala produktivnost in prirahnila pri stroških, ne da bi bilo treba vložiti veliko denarja. Ne gre le za nov artikel ali za

ново tehnološko operacijo. Odsotnost z dela stane francosko gospodarstvo 120 milijard frankov, razne nesreče in škoda pri delu pa 360 milijard. Delovna disciplina, delovne razmere ali razpored delovnega časa so zato prikazani kot neslutena možnost za varčevanje in produktivnost.

Temu nenavadnemu »gibanju izumiteljstva« torej ne pripisujejo zgolj tehnološko-organizacijske, temveč širše družbene dimenzije. Pri tehnoloških izumih ne bo uspel nihče, če se ne odloči tudi za socialne spremembe. Prva stvar je zdaj sistem izobraževanja, podedovan iz prejšnjih časov, v katerem je vedno manj skupnega z gospodarstvom, njegovim razvojem in potrebami.

To široko mobilizacijo, da bi prišli do novega, ki jo pridi-gajo delodajalci, so že poimenovali »kulturno revolucijo kapitala«. Ker izraža previdnost in strah sindikatov ter levih političnih strank, da bi jo naposled vendarle utegnili izpeljati prek pleč delavcev, v škodo njihovih s težavo »izbojevanih« socialnih pravic. Nezaupljivost še narašča ob pravcatem valu »japonizacije«, prav nič prikritega občudovanja modela po japonskem vzoru, ki zbujata zavist francoskih industrijalcev.

V marsikaterem pogledu pa bi bil to za Francoze velik korak nazaj. Socialne datjave v državi vzhajajočega sonca so na delavca pol manjše kot v peti republiki. Francoski delavec se zdaj z velikimi upi na uspeh bojuje za peti teden letnega dopusta, medtem ko se japonski mora zadovoljiti le z enim samim.

ŠIME VUČKOVIČ

Komisijski pregled inovacij

vedeti, da je japonski narod izredno delaven in discipliniran. Privrženost delavcev podjetju, v katerem delajo, je naravnost religiozna. Delavci na Japonskem vedo, da jim bo podjetje, v katerem delajo, dajalo zaslužek do njihove upokojitve, če si bodo oni za to primerno prizadevali. Njihov zaslužek pa je odvisen od starosti delavcev, predvsem pa od neposrednega vodje delovne skupine, ki je sree in duša japonskega gospodarstva. Ti vodje delovnih skupin t.i. gen-ba-toji so na japonskem skoraj vedno tudi vodje krožkov za izboljšanje proizvodnje.

Kako izgleda japonski krožek za izboljšanje proizvodnje?

Sestavljen je iz skupine 7 do 10 delavcev, ki delajo na istem področju dela in imajo približno enako kvalifikacijo in šolsko izobrazbo. Vodja skupine mora imeti sposobnosti komuniciranja in vodenja, poleg tega pa je za to delo ustrezno usposobljen — izobražen. Delo v krožku poteka po točno določenem redu. Po opredelitvi problemov zberejo vse možne rešitve, jih grafično prikažejo in nato izklučijo nepomembne. Za najboljšo rešitev pripravijo načrt za realizacijo in po potrebi v tej fazi pritegnejo k sodelovanju tudi zunanje strokovnjake. Po izvedbi rešitve jo ocenijo in, če ne ustreza, iščejo možnosti naprej.

Pri tem je potrebno povedati, da ti krožki rešujejo množico majhnih problemov v proizvodnji, ki se vsakodnevno porajajo in ne iščejo epohalnih rešitev velikih problemov. Če bi to množico malih problemov reševali strokovnjaki, bi to pomenilo veliko večje zaposlovanje teh ljudi in pa daljšo dobo do ustrezne rešitve, kar pa v končni fazi pomeni podražitev proizvodnje.

Delavci, ki delujejo v teh krožkih, so redno nagrajeni, a v manjši meri tudi materialno.

Svoje izkušnje izmenjujejo v časopisu, ki izhaja v nakladi 10.000 izvodov. Nagrade so v obliki pokalov in plaket, najuspešnejše skupine pa so nagrajene z obiski strokovnih razstav in sejmov doma in v tujini. Taka nagrada pa prav gotovo pomeni za japonskega delavca življenjski dogodek, kajti na Japonskem večdnevna odsotnost delavca z dela ni običajna, saj še v času nekajdnevnega dopusta običajno delajo.

In kakšen naj bi bil krožek za izboljšanje proizvodnje pri nas?

Sestavljen iz manjšega števila sodelavcev z istega področja dela na pobudo družbenopolitičnih organizacij, posameznika ali predstavnika strokovnih služb. Vodenje krožka bi prevzel delavec, ki ga skupina sama izbere in mu najbolj zaupa. Izobraževanje vodij teh krožkov bi potekalo na posebnih seminarjih in trajalo 50—70 ur. Sestajali naj bi se vsakih 14 dni za 1—2 uri. Člani krožka se zberejo izključno na prostovoljni bazi. Temeljno načelo za sodelovanje pri tem pa je naklonjenost do enakih vprašanj iz delovnega procesa in želja delavca, da bi sodeloval pri njihovi rešitvi.

Uspešne rešitve krožkov bi lahko obravnavali kot koristne predloge po pravilniku o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih.

Namen ustanovitve krožkov za izboljšanje proizvodnje pa ni izključno izboljšati proizvodnje, pač pa se delavci v krožkih vzpodbujajo, da se s svojimi možnostmi ustvarjalno vključujejo v najrazličnejša področja združenega dela. S takšno možnostjo dela se krepi tudi povezanost delavca z OZD, v kateri delo združuje in s tem ni več le izvajalec neke ozke aktivnosti, temveč subjekt, ki razmišlja o celotnem delovnem procesu, k njemu prispeva in nanj vpliva.

Stane Rupar

Inventivna dejavnost

Krožki za izboljšanje proizvodnje kot oblika množice inventivne dejavnosti več manjših skupin v OZD.

Dne 19. XI. 1980 smo se udeležili enodnevnega posvetovanja, ki ga je na pobudo Slovenske Gospodarske zbornice organiziral Zavod za produktivnost dela Ljubljana. Namen posvetovanja je bil prikaz ustanovitve in delovanja krožkov za izboljšanje proizvodnje v naših DO, prenehanje iz dežele vzhajajočega sonca in prirejen za naše razmere, za naše delovne ljudi.

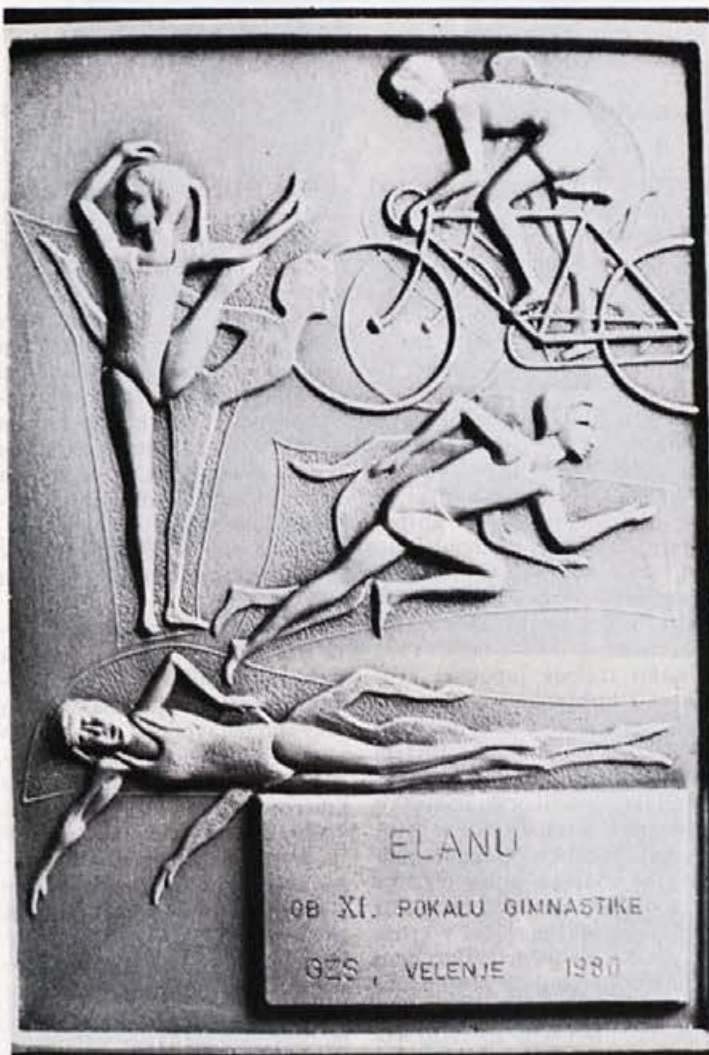
Zaradi močnega prodora japonske tehnike in tehnologije na skoraj vseh področjih v razviti svet Zahoda in Amerike, so se strokovnjaki začeli spraševati, odkod kar naenkrat Japoncem tolikšno znanje in visoka produktivnost. Ugotovili so, da so Japonci med drugim v začetku 60-ih let začeli ustanavljati krožke za izboljšanje proizvodnje, ki so se ustanavljali izključno na prostovoljni bazi in po potrebi, za reševanje drobnih problemov. Da bi razumeli uspeh teh krožkov na Japonskem, moramo

OBČINSKA INOVACIJSKA PRIZNANJA

Na osrednji občinski proslavi za Dan republike, ki je bila 27. 11. 1980 v Kropi, so bila podeljena priznanja in denarne nagrade za inovacije za leto 1979. Tri priznanja in nagrade so šle v »VERIGO« Lesee, dve pa v »ISKRO« Otoče. Obravnavanih pa je bilo skupno 7 vlog iz treh tovarn (VERIGA, ISKRA, PLAMEN). Predlog nagrade je dala tehnična komisija Raziskovalne skupnosti občine Radovljica.

Namen podeljenih priznanj in nagrad je spodbujanje inovacijske dejavnosti v občini. Žal pa med udeleženi in nagrajenimi ni bilo »ELAN-ovega« predstavnika in to že drugo leto. Ker pa se bodo nagrade podeljevale vsako leto, upamo, da bo v naslednjih letih z letošnjo pozitivno tovrstno dejavnostjo v ELANU tudi kakšna naša inovacija nagrajena.

dipl. ing. Stare Tone

Pismo iz Nemčije

Kneissl v likvidaciji

Ko sem obiskal svojo sestro v Zahodni Nemčiji, sem bral dnevnik »BILD« od 25. oktobra 1980 in v njem na prvi in drugi strani zasledil zanimiv članek o tovarni »SKI KNEISSL«, ki se v prevodu v slovenski glasi:

DOLGOVI, DOLGOVI: Ski Kneissl so propadle.

Na njegovih smučeh so bili Toni Sailer, Bernhard Russi in Leonhard Stock olimpijsko zlato. To je minulo. Avstrijski kralj smučar Franz Kneissl (59 let) je moral pri Trgovskem sodišču v Kufsteinu prijavit poravnano zaradi dolgov v višini 80 milijonov DM.

Na drugi strani časopisa piše: »SMUČI KNEISSL: 15-sobna vila in helikopter.«

Franz Kneissl je v zadnjih treh letih vložil preko 40 milijonov DM v nove proizvodne prostore in stroje.

Franz Kneissl je edini tovarnar na svetu, ki iz umetne mase izdeluje umetne polne smučarje. »To je evolucija v proizvodnji smučarje« se je vedno hvalil.

Franz Kneissl je edini tovarnar na svetu, ki iz umetne mase izdeluje umetne polne smučarje. »To je evolucija v proizvodnji smučarje« se je vedno hvalil.

Od okoli 600.000 parov smučarjev, ki je Kneissl v zadnjem letu prodal, je bilo mnogo tisoč parov vrnjenih, ker se smučarji težko krmari, kar je napaka vseh smučarjev, ki so v celoti izdelane iz umetne mase.

Franz Kneissl stanuje v Kufsteinu v 15 sobni vili z velikim vrtom in pristajalnim prostorom za vzlet in pristanek helikopterja.

K prevodu tega članka lahko pripišemo, da ni samo Kneissl zašel v finančne težave, temveč da se je stanje na svetovnem trgu za vse proizvajalce smučarjev nekoliko zaostrilo — v smislu uspešnosti prodaje. Tega se moramo tudi mi v tem trenutku zavedati in se obnašati še bolj gospodarno, čeprav nam teče prodaja naših smučarjev za sedaj nemoteno.

KAVČIČ IVAN

— Nekaj številok o poslovanju firme KNEISSL v zadnjih letih:

	1977	1978	1979	
prihodek	314	346	386	Mio A. šil.
domači trg	82	97	95	Mio A. šil.
izvoz	232	248	289	Mio A. šil.
dobiček	5,7	—	—	Mio A. šil.
izguba	—	1,5	6,0	Mio A. šil.
reklama + tekmovalni šport	21,2	22,9	25,4	Mio A. šil.
smučarski campi	—	0,9	2,2	Mio A. šil.
davki, zak. obveze in zavarovanje	5,0	3,6	3,8	Mio A. šil.

Zanimivo je, da je kljub težavam ali ravno zaradi njih, firma odvajala za reklamo in tekmovalno aktivnost: 6,7%, 6,8% in 7,1% od prihodka. Od stroškov 43% predstavljajo: 30% OD, 1,07% energija, 1,25% vzdrževanje, 6,7% obresti. Številka zaposlenih ni v podatkih podana, vendar je bila okrog 660.

Ob delovnem jubileju

Jubilejne nagrade za 10, 20 in 30 let

TOZD SMUČI

10 LET DELOVNE DOBE

- Gračner Marija
- Justin Marta
- Kavčič Silva
- Solar Marica
- Pongrac Franjo
- Češek Olga
- Dejanovič Milena
- Kenda Marija
- Kunšič Stanislav
- Perat Tatjana
- Pohar Andrej
- Potočnik Marija
- Agič Ferid
- Beznik Alenka
- Bizjak Ljudmila
- Bulovec Tina
- Hančič Lovrenc
- Janjatovič Majda
- Kapus Alojzija
- Knafelj Marjana
- Knežević Marko
- Kodras Boris
- Marčič Ivan
- Mrak Franc
- Mrak Jožica
- Peternel Marija
- Topič Ljubo
- Török Jože
- Arh Janez
- Breje Marija (1952)
- Čadež Milan
- Demšar Eva

33. Damastagič Adeviija

34. Dolhar Branko
35. Finžgar Almira
36. Fliser Majda
37. Gradišar Milenka
38. Knafelj Jožef
39. Kunšič Slavka
40. Langus Slavko
41. Lukič Irena
42. Mitič Dušanka
43. Mrak Andrej
44. Mulej Anton
45. Papler Mirko
46. Pernuš Marija
47. Štabi Olga
48. Šubic Ivanka
49. Trstenjak Štefanija
50. Volk Zdenka
51. Vovk Zvonimir
52. Žemva Marija
53. Mohorič Janez (1941)

20 let delovne dobe

1. Gurevnik Miroslava
2. Klavžar Marko
3. Mohorič Jožica
4. Ozmeč Ivan
5. Zoran Ivanka
6. Arh Frančiška
7. Gumilar Ibolka
8. Iskra Stanislav
9. Jeram Peter
10. Kocjančič Marica
11. Marenk Ema
12. Vidic Matevž

13. Bulovec Ivanka
14. Galičič Marica
15. Intihar Ana
16. Košir Janez (1940)
17. Kraševac Jelka
18. Marenk Ana
19. Metelko Marija
20. Oražem Rozalija
21. Rogina Vladimir
22. Saje Marjan
23. Stojnšek Luca
24. Sudič Terezija
25. Šturm Tončka
26. Žemva Angela
27. Bregar Fani
28. Čakš Ivan
29. Gabor Stanislav
30. Gavranič Terezija
31. Globevnik Cilka
32. Jelenc Peter
33. Justin Anton
34. Kosmač Slavka
35. Pangerc Ana
36. Pirc Albina
37. Potočnik Janez
38. Pristavec Terezija
39. Šipec Ivana
40. Špindler Bernard
41. Tavčar Janez
42. Trlej Terezija
43. Zupan Francka

30 let delovne dobe

1. Janez Janez
2. Justin Stanko
3. Jurgele Jože
4. Leskovšek Pavla
5. Pušenjak Pavla
6. Sitar Rok
7. Vilman Terezija
8. Koser Vinko
9. Legat Janez
10. Prašiček Štefka
11. Šmid Viktorija
12. Dobravec Ciril

TOZD ŠPORTNA ORODJA

10 let delovne dobe

1. Stojanovič Srečko
2. Triplat Feliks
3. Novak Stjepan
4. Kelih Dušan
5. Košir Janez (1948)
6. Pogačar Veronika
7. Vovk Janez
8. Blažič Alojz
9. Ambrožič Cvetka
10. Slak Stanko
11. Triplat Marija
12. Vrečko Stanislav

20 let delovne dobe

1. Pene Vida
2. Zupan Ivanka
3. Antolič Alojz
4. Resman Erna
5. Bergelj Mirko
6. Vidic Ljuba
7. Erjavec Anemarija
8. Hribar Janez
9. Metelko Jože
10. Ozmec Ema
11. Palovšnik Mila
12. Pintar Alojz
13. Resman Anton

30 let delovne dobe

1. Zalokar Franc

TOZD PLASTIKA

10 let delovne dobe

1. Gosak Marija
2. Rebolj Marija
3. Resnik Stane
4. Alibegič Arif
5. Igljičar Vinko
6. Otrin Zdenka
7. Bolčina Janko
8. Topič Mara
9. Topič Radojka

20 let delovne dobe

1. Lukežič Ljudmila
2. Svetina Anton
3. Zamida Anton
4. Dijak Alojz
5. Kobilica Vlado
6. Markelj Jože
7. Peterman Janez
8. Peterman Pavel

30 let delovne dobe

1. Kralj Franc
2. Jesenko Marjan

TOZD INŠTITUT

10 let delovne dobe

1. Faladore Vinko
2. Kokalj Rudi
3. Zupan Drago
4. Kajdiž Olga
5. Krmpotič Nevenka

20 let delovne dobe

1. Kozamernik Stane
2. Robič Andrej

30 let delovne dobe

1. Švab Franc
2. Šiško Rajmund

TOZD TRGOVINA

10 let delovne dobe

1. Jesenko Danica
2. Valant Ivanka
3. Balant Jože
4. Biankini Mirjana
5. Polončič Jelka
6. Buršič Irena
7. Grad Jana

20 let delovne dobe

1. Blažič Valentin
2. Gorec Rudolf
3. Podlipec Amalija
4. Vavpotič Marija

30 let delovne dobe

—

TOZD VZDRŽEVANJE

10 let delovne dobe

1. Klinar Miroslav
2. Stojc Jožefa
3. Mohorič Franc
4. Nagode Ana
5. Blažič Franc
6. Dobida Janez
7. Jančar Franc
8. Potočnik Peter

Ob delovnem jubileju iskrene čestitke

20 let delovne dobe

1. Mohorč Marjan
2. Dragan Anton
3. Gašperin Janez
4. Najžar Avguštin
5. Leš Marica
6. Lavrič Karel
7. Radovan Franc
8. Regovc Miha
9. Sudič Anton
10. Zupan Anton

30 let delovne dobe

1. Lindič Ivan
2. Kocjančič Slavko

DS SKUPNE SLUŽBE

10 let delovne dobe

1. Goričan Ivanka
2. Brajnik Ivan
3. Dobida Marjetka
4. Markič Rihard
5. Purkart Miro
6. Peterman Tatjana
7. Pfajfar Anica
8. Stritih Daša
9. Šmid Breda
10. Šolar Tatjana

11. Krmpotič Mladen

12. Zupan Marija
13. Mavec Rozalija

20 let delovne dobe

1. Jekovec Franc
2. Košir Majda
3. Mikič Vladimir
4. Koder Pavel
5. Kočila Ivanka
6. Kralj Anton
7. Berec Majda
8. Gašperič Peter
9. Koselj Anton
10. Mali Boža
11. Mulej Stanko
12. Palovšnik Ivanka
13. Zajc Bojan
14. Dežman Jože
15. Đukič Ljudmila
16. Kelih Nataša
17. Koselj Filip
18. Mihelač Anton

30 let delovne dobe

1. Hrovat Vida
2. Mencinger Marija
3. Kolman Marta
4. Baloh Franc
5. Polak Zofka
6. Urbas Zdenka
7. Volčšek Vida
8. Zupan Ana

Odbojka: ELAN – STOL, KAMNIK

V petek 21. XI. 1980 so Elanovi odbojkarji in odbojkarice odigrali prijateljsko tekmo z igralci tovarne STOL iz Kamnika. Ob 75-letnici te tovarne so naši igralci sodelovali na turnirju v Kamniku. Letos ob 35-letnici Elana pa smo bili gostitelji mi. Ob sprejemu igralcev sta v sodelovanju obeh tovarn in delu v naši tovarni spregovorila tovariša Alojz Pintar in Slavko Knafelj. Goste je marsikaj zanimalo, največ pa seveda proizvodnja smuči in tekmovalni šport.

Prve so igrale odbojkarice. Rezultat je bil 3:0 (9, 1, 7) v korist Stola. Elanovke so v prvih dveh setih nudile kar dober odpor, v tretjem pa jim je povsem zmanjkalo moči. Pozna se, da jih je na rekreaciji vedno premalo in da kljub dobri volji ne more priti do uigranosti ekipe.

Moški so nudili več odpora. Kljub temu je zmagal Stol z rezultatom 3:2 (13, -9, 13, -9, 4). V ekipi gostov je igral član Odbojcarskega kluba Kamnik, ki igra v II. zvezni ligi. To se je poznalo predvsem v zadnjem setu, ko so bili naši povsem nadigrani. V ostalih štirih setih sta bili ekipi enakovredni in se vse

do konca ni vedelo kdo bo zmagovalec. Povedati je treba, da v prijateljskih tekmah in na Lesariadah naši niso s Stolum nikoli izgubili. Tekmi je sodil sodnik Pintar iz Verige.

Domenili smo se, da spomladi drugo leto Elanovci spet gostujemo v Kamniku in da srečanja odbojkarjev postanejo tradicionalna.

ODBOJKARSKA SEKCIJA »STOL« KAMNIK

ODBOJKARSKA SEKCIJA »ELAN« BEGUNJE

Dovolite, dragi odbojkarji in odbojkarice, da se vam in predstavnikom vašega podjetja, ki ste nas 21. novembra tako lepo sprejeli in prijetno presenetili, najprisrčneje zahvalimo.

Preživeli smo nadvse prijeten večer in nam bo veliko pomenilo, če nam boste spomladi obisk vrnili.

Z naše strani se bomo potrudili, da se bodo naša srečanja nadaljevala in vas v tem upanju najlepše pozdravljamo!

Miha Šlebir
Jožica Markelc

Uspehi tekmovalcev VSK ELAN v letošnji sezoni

Malce težko si je ob tem zgodnjem začetku letošnje zime predstavljati dejavnost Vodno-smučarskega kluba ELAN, saj se njegova glavna dejavnost odvija poleti, vendar vam bom skušal v skrajšani obliki predstaviti letošnjo sorazmerno uspešno sezono ob priložnosti, ko se člani kluba pripravljamo na letošnji sestanek članov kluba ob zaključku leta.

Smučarji na vodi v naših pogojih začnemo sezono koncem aprila in v začetku maja s treningi na morju. V letošnjem začetku pa so nam izredno slabe vremenske razmere to onemogočile, tako da smo z rednejšimi treningi začeli šele v juliju v Mostah. V začetku julija smo organizirali že tradicionalno mednarodno tekmovalstvo v skokih na vodi za Pokal 4. julij. Tekmovalstvo smo združili z organizacijo odprtega slovenskega prvenstva — ali kot se imenuje to tekmovalstvo »Srečanje bratstva in enotnosti«. Obe tekmovalni smo ob skromnem organizacijskem kadru uspeli izpeljati klub nekaterim vremenskim in tehničnim oviram. Na tem tekmovalstvu je nastopilo 10 tekmovalcev iz našega kluba, ki so zasedli v različnih starostnih razredih in disciplinah 4 prva mesta, 6 drugih mest in 3 tretja mesta. Ekipno smo osvojili drugo mesto za najmočnejšim klubom v Jugoslaviji — Hidroelektro iz Zagreba.

Kot soorganizatorji smo skupaj s klubom Olimpija iz Ljubljane organizirali tudi državno prvenstvo v smučanju na vodi na Zbiljskem jezeru. Organizacija tekmovalstva za državno prvenstvo zahteva veliko več kadrov in sredstev in je bila zato ta odločitev najprimernejša. Tudi na tem tekmovalstvu je sodelovalo 10 naših tekmovalcev, ki so zasedli 5 prvih, 8 drugih in 3 tretja mesta. Ekipno smo osvojili 3. mesto.

Poleg teh dveh najpomembnejših domačih tekmovalj so naši člani sodelovali še na odprtih republiških prvenstvih Hrvatske in SAP Vojvodine ter organizirali tudi klubsko tekmovalstvo za člane kluba v Mostah, na katerem je nastopilo 14 članov kluba.

Prav tako pa je veliko članov kluba sodelovalo na mednarodnih tekmovaljih doma in v Evropi. Naj naštejem nekaj najpomembnejših tekmovalj: — Blu ski — Zagreb — Alpe-Adria — Most na Soči — YU Trophy — Ljubljana — European Cup/Finals — Beograd

ter mednarodnih tekmovalj v inozemstvu:

- Crisall Cup
- Ceriferium Mediteraneau — Francija
- Evropsko prvenstvo — Anglija

Na vseh teh tekmovaljih so se naši tekmovalci srčno borili v močni mednarodni konkurenci in dosegali glede na naše možnosti treninga nadpovprečne rezultate.

Najpomembnejše uvrstitve v letošnji sezoni pa so bile dosežene na Balkanskem prvenstvu v smučanju na vodi, ki so se ga udeležili kot člani jugoslovanske zmagovalne ekipe štirje člani našega kluba:

Pleško Mark je v članski konkurenci zasedel 2. mesto, v figurah in 3. mesto v kombinaciji Trelec Darja je bila v ženski konkurenci 2. v skokih in slalomu ter 3. v kombinaciji. Uspešno sta v pionirski konkurenci nastopala tudi Gašperšič Aleš in Debeljak Lojze.

Vsi ti uspehi naših tekmovalcev so pokazali, da je tudi v naših pogojih treniranja možno napredovati in uspešno nastopati na mednarodnih tekmovaljih.

Na tekmovaljih so letošnjo sezono klub VSK ELAN zastopali naslednji tekmovalci: Trelec Darja, Porenta Andreja, Dežman Jože, Finžgar Primož, Finžgar Blaž, Šemrl Janez, Dragan Brane, Pleško Mark, Gašperšič Aleš, Juratovec Božo, Debeljak Alojz, Kočila Marko, Pavlič Marjan, Tonejc Samo, Romih Darko.

Poleg treniranja pa so vsi tekmovalci sodelovali pri obnavljanju in postavljanju objektov na vodi, kar nam predstavlja ob precej muhastem vodostaju jezera HE Moste velike probleme. V te objekte je bilo vloženo veliko ur prostovoljnega dela in se po številu verjetno precej približujejo uram, ki so bile namenjene treningu.

Čeprav je do začetka smučarske sezone na vodi še precej časa, se tekmovalci že zbirajo enkrat tedensko na treningu v telovadnicah, tako da bi sezono pričakali kar najbolj pripravljene. Želimo si le, da cena bencina, ki predstavlja glavni strošek v postavki kluba, ne bi poskočila previsoko, kar bi lahko ogrozilo priprave tekmovalcev na vodi.

Želimo si tudi, da bi naslednje leto bolj zaživelo tudi rekreacijsko smučanje na vodi v Mostah za člane kolektiva, kajti poleti se voda v jezeru precej ogreje in ni nobenih »ledenih plošč«, kakor si nekateri predstavljajo.

dipl. ing. Finžgar Primož

Reprezentanti se pripravljajo

Del jugoslovanske smučarske reprezentance v Elanu pred odhodom na svetovni pokal

Predstavnika mladine spremljata reporterja. Reportažo na radiu ste prav gotovo poslušali

Elanovi delavci na oddihu na Dobri

Novice — novice — no

— Za zimske Olimpijske igre 1988 se poleg švedskega Faluna, italijanske Cortine poteguje tudi kanadsko mesto Calgary.

— Tovarna HEAD zopet poskuša obrniti pozornost javnosti na svoje smuči s tekmovalnimi uspehi in je zato za 100.000 DM najela Hansa Hinterseerja, drugega z lanskoletnega prvenstva profesionalcev. Za to vsoto reklamira Hinterseer HEAD oblačila, TYROLIA vezi in HEAD smuči.

Predlog akcijskega dogovora o obveščanju v združenem delu

1. X. 1980 »INFORMACIJE« ZVEZE SLNO SRS

Ta akcijski dogovor izhaja iz nalog Zveze sindikatov na področju obveščanja, kot jih opredeljuje vrsta družbeno dogovorjenih in sprejetih dokumentov. Posebno vlogo sindikata pri obveščanju delavcev izpostavlja že Zakon o združenem delu v poglavju Obveščanje delavcev v združenem delu (v členih 546, 548, 549 in 550 je sindikat izrecno omenjen). Statut Zveze sindikatov Slovenije, sprejet na njenem 9. kongresu, posebej omenja, da osnovna organizacija zveze sindikatov zlasti »ustvarja družbenopolitične možnosti za objektivno in učinkovito informiranje delavcev« (39. člen, 26. točka). Med nalogami Zveze sindikatov Slovenije v razvoju samoupravnih družbenih odnosov in političnega sistema socialističnega samoupravljanja, sprejetimi na omenjenem kongresu, so tudi naloge na področju obveščanja. Naj izdvojimo le nekatere:

— sindikati, zlasti pa osnovne organizacije zveze sindikatov, se morajo zavzemati, da bo zagotovljeno celovito, pravočasno in organizirano samoupravno obveščanje delavcev v združenem delu ter ustrezna ureditev tega področja v samoupravnih splošnih aktih,

— v organizacijah združenega dela si bomo še naprej prizadevali za posodabljanje in demokratičnost vseh načinov medsebojnega obveščanja, — skrbeli bomo, da bodo predlogi in odločitve pripravljene tako kvalitetno, strokovno in razumljivo, da bo omogočeno vsakemu delavcu smotno odločati,

— zavzemali se bomo, da bo v sredstvih množičnega obveščanja prišel do veljave vpliv delovnih ljudi in občanov na njihovo vsebino, da bo v njih vedno prisoten delavec-samoupravljalec, njegovo delo in rezultati dela ter da bodo sredstva množičnega obveščanja omogočala delovnim ljudem in občanom vpogled v družbene procese.

Nadalje, kot beremo med nalogami, bomo sindikati izhajali stališča, da je »ustvarjanje monopola nad informacijami ter netočno in nepopolno informiranje« oblika »manipuliranja z delavci delovnih skupnosti skupnih služb in delavci temeljnih organizacij združenega dela, »ki se jim moramo sindikati najostreje upreti in jih v praksi čimprej odpraviti, saj pomenijo eno najpomembnejših ovir pri uveljavljanju položaja delavca kot samoupravljalca«.

Izhajajoč iz konkretnih razmer v združenem delu in upoštevaje te opredelitve, predlagamo naslednji akcijski dogo-

vor najpomembnejših nalog na področju obveščanja za naslednje obdobje:

1. Zveza sindikatov Slovenije po dogovoru z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami prevzame družbenopolitično odgovornost za obveščanje v združenem delu.

Organizacije združenega dela morajo zgraditi celovit sistem obveščanja, ki zajema vse vire, nosilce ter sredstva za obveščanje in je normativno opredeljen z vsemi odgovornostmi. Zavzpostavitev tega sistema in za njegovo delovanje so politično odgovorne osnovne organizacije zveze sindikatov in druge družbenopolitične organizacije v združenem delu.

2. Odprt sistem komuniciranja v organizaciji združenega dela je temelj za demokratično in odgovorno samoupravljanje delavcev, zato velja posebna pozornost sindikatu odprtosti virov informacij in odprtosti za povratno informacijo (odziv in pobudo) delavcev.

Sistem obveščanja v združenem delu je vpet v družbeno komuniciranje kot samostojen in drugim enakovreden sestavni del.

3. Zveza sindikatov se zavzema za to, da ima sleherni delavec zagotovljene minimalne informacije, ki so mu potrebne za samoupravljanje, kot jih opredeljujejo temeljne informacije za delavce.

Temeljne informacije za delavce morajo postati tista vsebina, ki jo zagotovimo delavcem v vseh delovnih okoljih. Pri tem ne bi smeli ostro ločiti poslovnih informacij od samoupravnih. Tisti minimum, ki pa ga delavci morajo dobiti, ostajajo kazalci gospodarjenja in poslovanja, ki se po Zakonu o združenem delu izkazujejo ob periodičnih in zaključnih računih in ki ga sindikati zahtevamo že sedaj. Pri informacijah za delavce velja izpostaviti metodo podajanja le-teh in odgovornost vseh nosilcev, ki informaciji delavcu posredujejo, torej tudi odgovornost organizatorjev obveščanja.

4. Ustavno pravico in dolžnost delavcev, da so obveščeni in da obveščajo, torej celovito obvladovanje sistema obveščanja v združenem delu, naj zagotavljajo posebni odbori za obveščanje, praviloma na ravni delovne organizacije. Predlaga naj jih sindikalna organizacija oziroma konferenca in naj bodo neposredno izvoljeni. Sestavljeni naj bodo iz delegatov samoupravnih organov, družbeno političnih organizacij in uredništev, skrbijo pa za podružbeno in celovito (redno, pravočasno, resnično, popolno ter po vsebini in obliki delavcem

dostopno) obveščanje v svoji organizaciji združenega dela. Delegati odbora za obveščanje ne morejo biti poslovodni delavci ali drugi delavci s posebnimi pooblastili. Odbor za obveščanje je torej družbeni organ, ki opredeljuje zasnovo in politiko obveščanja (vseh načinov in sredstev).

Uredništvo sestavljajo tisti delavci, ki so za obveščanje zadolženi na podlagi svojega opisa del in nalog kot tudi drugi redni sodelavci v procesu obveščanja.

Uredništva, službe za obveščanje in drugi izvajalci nalog s področja obveščanja so za svoje delo odgovorni odborom za obveščanje, če le-teh še nimajo, pa drugim samoupravnim organom.

5. Utrditi in ohraniti moramo vse pozitivne dosežke iz akcije »Tisoč delavcev — sodelavcev« v združenem delu, kot so: načrtna dejavnost družbenopolitičnih organizacij in Zveze sindikatov posebej na področju obveščanja, spremljanje, ocenjevanje in načrtovanje področja obveščanja, dopisniška mreža, delovanje odborov za obveščanje in komisij občinskih svetov ZSS za obveščanje, okrepljena povezava z »Delavsko enotnostjo« itd. Posebno pozornost pa moramo nameniti tistim organizacijam združenega dela (in občinam), ki se iz bodisi objektivnih ali subjektivnih težav niso uspešno vključile v uresničevanje nalog iz akcije »Tisoč delavcev — sodelavcev«. Sindikat mora pokazati polno zavzetost za odpravljanje omenjenih težav.

6. Vse akcije Zveze sindikatov Slovenije, predvsem pa tiste, ki zahtevajo javne razprave, so hkrati akcije za dobro obveščeno delavcev. Zavest o tem moramo razviti pri vseh delavcih in še posebno pri naših družbenopolitičnih delavcih na vseh ravneh, od osnovne organizacije do republiškega sveta; pa tudi v Zvezi komunistov, socialistične mladine. To spoznanje mora prodreti tudi do vseh delavcev, ki jim je obveščanje del njihovih delovnih dolžnosti, vključno s poslovodnimi organi.

7. Zveza sindikatov Slovenije mora nameniti posebno pozornost obveščanju delavcev v manjših (pogosto dislociranih) kolektivih in povsod tam, kjer so pravice delavcev do obveščeniosti okrnjene ali zanemarjene.

8. Odbori (komisije, sveti) občinskih svetov zveze sindikatov za obveščanje so odgovorni za stanje obveščeniosti delavcev na svojem območju.

Ti odbori (komisije, sveti) so pobudniki rednih ali priložnostnih tiskovnih konferenc na občinski ravni o aktualni sindikalni dejavnosti, na katere vabijo novinarje (dopisnike iz občine, organizatorje obveščanja in druge). Organizatorjem obveščanja v združenem delu naj bo to priložnost za izmenjavo izkušenj in odprtih vprašanj.

9. Zveza sindikatov je skozi odbore za obveščanje v organizacijah združenega dela odgovorna tudi za normativno uredjenost področja obveščanja, za zagotavljanje ustreznega statusa organizatorjev obveščanja v razvojne dokumente in za uveljavljanje elementov svobodne menjave dela, dohodkovnih odnosov, racionalnosti in učinkovitosti področja obveščanja.

10. Zveza sindikatov podpira in spodbuja izobraževanje delavcev-samoupravljalcev za pridobivanje potrebnega znanja s področja obveščanja, ker je to eden od dejavnikov, ki bistveno vplivajo na uspešnost organizacije obveščanja. Za to se morajo angažirati predvsem družbenopolitični delavci, organizatorji obveščanja in poslovodni organi in v tem smislu podpiramo tudi vključitev obveščanja v združenem delu kot predmeta v politično šolo RS ZSS in RK ZSMS ter v škofoleško šolo za poslovodne kadre (v dogovoru z gospodarsko zbornico). Osnovna šola mora usposabljanje učence za samoupravljanje, za oblikovanje misli in pobud, torej tudi za osnovno novinarsko izražanje.

11. Zveza sindikatov se zavzeta vključuje v uresničevanje kadrovske politike na področju obveščanja v združenem delu. Ob tem se zavzema za uveljavljanje načela, da mora imeti organizator obveščanja praviloma vsaj višješolsko izobrazbo, nikakor pa ne more opravljati teh del in nalog nekdo, ki nima niti popolne srednješolske izobrazbe.

Odbor za obveščanje in politično propagando bo podpiral prizadevanja organizatorjev obveščanja za njihovo izobraževanje ob delu, to je dodatno izobraževanje za pridobitev višje stopnje izobrazbe, tako da se bo povezal z ustreznimi institucijami in pomagal pri organizaciji instrukcij, tečajev, seminarjev in konzultacij za njihovo samoizobraževanje. Pomagal bo tudi glede določanja ustreznih izpitnih rokov za vse študente ob delu.

12. Za uresničevanje omenjenih nalog so zadolženi organi Zveze sindikatov Slovenije od osnovne organizacije in njihovih konferenc do občinskih, mestnih, medobčinskih svetov do republiškega sveta.

KS Begunje: Referendum 21. XII. 1980

Že v letu 1979 smo na raznih forumih in komisiji obravnavali možnost razvoja ter v smernicah prikazane elemente obravnavali na skupščini delegatov, na krajevni konferenci SZDL ter na svetu krajevne skupnosti.

Za program, ki ga predvidevamo poleg letnih programov, je bilo potrebno pridobiti odgovarjajoče zemljišče oz. lokacijo. S Psihiatrično bolnico Begunje smo se dogovorili za prenos zemljišča v last krajevne skupnosti. Vložili smo zahtevo na Zavod za urbanizem Bled za izdelavo lokacijske dokumentacije predvidenih objektov v KS Begunje v srednjeročnem obdobju 1981 do 1985, ter do leta 2000. Za izdelavo te dokumentacije se mora narediti sprememba urbanističnega zazidalnega načrta Radovljica - Lesce - Begunje, to pa zahteva obširnejše delo in določen čas.

S pristojnimi organi pri SO Radovljica smo se dogovorili, da za predvidene objekte, katere bi zajemal krajevni samoprihode, pridobimo le lokacijsko dokumentacijo. Istočasno nas spremlja gospodarska stabilizacija, ki z resolucijo navaja, naj družbeni faktorji omejujejo negospodarske investicije, ki gredo v breme družbenih in bančnih sredstev. Omejujejo se bančni krediti in občinski proračun. Gospodarstvo je danes obremenjeno že skoraj do maksimuma z različnimi davki, tako da je vprašujoče vlaganje DO v razširjeno in enostavno reprodukcijo. Smo v času gospodarske krize, kar pa bomo zmogli le z doslednim izvajanjem gospodarskih načrtov, ki zagotavljajo boljše gospodarjenje in s tem večji ostanek dohodka.

Kljub stabilizaciji in gospodarski krizi se razvoj ne sme ustaviti. V naši krajevni skupnosti nas tarejo določeni problemi v sleherni vasi. Kos jim bomo le tako, da bomo sami prispevali k hitrejšemu razvoju na takem področju, ki je pomembno za vse nas, ki združujemo svoje interese in želimo izboljšati svoj življenjski prostor in osebni standard.

V programu, ki naj bi financirali iz samoprispevka krajanov in drugih udeležencev, se predvideva nov gasilski dom, stavba za PTT in ATC ter stavba za frizerski salon.

V obstoječem gasilskem domu v Begunjah je v lasti gasilcev le spodnja etaža, ta pa ne dopušča adaptacije zaradi obokanih stropov in prečne traverze. Radi nizke višinske razpetine ni

možno garažirati večjega gasilskega vozila kot orodni avtokombi. Po programu SIS za požarno varnost in občinske gasilske zveze so za podcenter Begunje nabavili iz sredstev SIS kombiniran gasilski avto v letu 1981. Tak gasilski avto je v večjih društvih z visoko požarno obremenitvijo neobhodno potreben. S požarnovarnostnimi programi moramo zagotoviti udarnost in učinkovitost gasilskih enot ter enot civilne zaščite kot najširši pojem družbene samozščite. To pa bomo dosegli le takrat, ko bomo s tehničnimi sredstvi opremljeni, kot to zahteva tehnična izvedba operativne naloge.

V velikem odstotku bomo udeleženi gasilci v prostovoljnem delu, kot npr. izdelava in postavitve ostrešja; les za ostrešje bi zaprosili od solastnikov Planince. Soinvestirali naj bi še: SIS za požarno varnost ter delovne organizacije na območju naše krajevne skupnosti, saj bomo s sodobno opremo zagotavljali njihovo varnost in s tem pripomogli ohraniti delovna mesta.

Z razvojem tehnike in dviga osebnega standarda nikakor ne smemo prav v naši krajevni skupnosti zaostajati. Sredstva obveščanja, kot je telefon, so danes prisotna v sleherni krajevni skupnosti ali zaselku. Na našem območju imamo le 14 telefonskih aparatov, če izvzamemo delovne organizacije. Prav v sedanjem času se nam nudi priložnost, če jo bomo izrabili, za vzpostavitev telefonskega omrežja na celotnem območju naše krajevne skupnosti. PTT Kranj polaga medkrajevni kabel s 100 pari od Radovljice do Begunj in v Polče do republiškega centra za obrambno vzgojo.

Z zgraditvijo stavbe za ATC in PTT, ki je v naši KS več kot potrebna, bi pridobili možnost telefonskega priključka za slehernega interesenta.

PTT Kranj in SIS za PTT promet in zveze v naslednjem srednjeročnem obdobju v svojem programu ne more zagotoviti sredstev za investicijo stavbo ATC in PTT za našo krajevno skupnost. Preskrbi in montira pa lahko ATC.

Ostajamo pred dejstvom, če občutimo osebno potrebo po telefoniji, da zgradimo stavbo za ATC in PTT in sicer iz sredstev samoprispevka.

Tretji problem je frizerski salon. V nikakršno čast si ne moremo šteti obstoječo frizerijo v Begunjah v kakršnih

prostorih in pogojih deluje. Storitvena obrt, kot je frizerska, ne ustvarja tako visoke stimulacije in dohodka, da bi lahko vlagali v nove investicije. Gradnja stavbe za frizerski salon smo sposobni graditi skupno, če glasujemo za samoprihode. Sredstva, katere bi zagotavljali samoprihode, bi se uporabila le za surovo gradnjo stavbe, vso ostalo investicijo prevzame frizerski salon »NADA« Radovljica.

V gornji etaži teh prostorov oz. objekta bi lahko pridobili prostore za družbene organi-

zacije in društva v naši krajevni skupnosti.

Referendum bo 21. decembra 1980 na običajnih volilnih mestih v KS od 7 do 18 ure.

Prispevne stopnje za samoprihode od 1. 1. 1981 do 31. 12. 1985

Vsi redno zaposleni: 1,5 % od neto OD

Upokojenci: 1,5 % od pokojnine (nad varščino)

Kmetje od KD: 4 % letno

Obrtniki: 2 % od dohodka

Legat Niko

OB DNEVU JLA

Letos prvič proslavljamo Dan JLA brez tov. Tita, prvega vojaka našega partizanskega boja, legendarnega vojskovođe v narodnoosvobodilni vojni in ustvarjalca koncepcije splošne ljudske obrambe. Kot vojskovođa se je Tito v začetku vojne znašel pred velikimi problemi. Jugoslavija je bila razorožena in razkosana med Nemčijo, Italijo in njunima satelitoma Bolgarijo in Madžarsko. Imperialistične sile so bile na višku svoje moči.

V tako težkem času je Tito pozval narode okupirane dežele na vstajo, v osvobodilno vojno; prepričan je bil, da bo zmaga zanesljivo naša, če bo vojna postala ljudska.

Narodnoosvobodilna vojska se je hitro širila. Tako je bila ustanovljena Prva proletarska brigada 21. decembra 1941 v bosanskem mestecu Rudo. Tistega dne je štela 1200 borcev in je bila prva velika močna partizanska enota, sposobna za velike akcije in premike. Dotedanji partizanski odredi so s tem začeli preraščati v začetke moderne vojske.

Naslednjega dne, 22. decembra, je Prva proletarska brigada izvedla že svojo prvo akcijo proti Italijanom, jih hudo porazila, zato ta dan zdaj praznujemo kot največji vojaški praznik — Dan JLA. Kmalu za tem so bile ustanovljene še druge proletarske brigade.

Z ustanavljanjem brigad je bila zastavljena dokončna usmeritev v graditev naše armade.

Dan JLA ni več le praznik Jugoslovanske ljudske armade, temveč praznik vseh oboroženih sil, vseh nas udeležencev v splošni ljudski obrambi.

Naše oborožene sile so sestavni del našega ljudstva. Vselej so mu pripravljene pomagati.

Naše najmočnejše orožje v koncepciji splošnega ljudskega

odpora so ljudje, ki morajo imeti čimveč znanja in zavesti.

Človek je bil in je še vedno ostal (kot dokazuje tudi vsa sodobna praksa) osnovni dejavnik oboroženega boja in od njega je odvisno, kako bodo izkoriščeni drugi dejavniki boja.

Oborožene sile SFRJ so sile splošne ljudske obrambe in so organizirane in usposobljene samo za splošno ljudsko obrambno vojno, ki bi bila vsiljena naši deželi. Že s takim svojim značajem podružbljenih oboroženih sil so dejavniki miroljubnega aktivnega sožitja glede na to, da so podružbljene oborožene sile neuporabne za agresijo in osvajalno politiko.

S svojo strategijo oboroženega boja kot strategijo, ki se opira na moč lastne dežele, prav tako deluje kot dejavnik neuvrčenega in miroljubnega aktivnega sožitja.

December je mesec, ko pregleujemo in seštevamo naše uspehe ter iščemo nove in boljše poti za prihodnje leto. V tem smislu morajo delati tudi rezervni vojaški starešine. Prvi morajo biti v vseh družbenopolitičnih akcijah in prizadevanjih za uspeh stabilizacije gospodarstva.

K zaključku letnega dela spadajo tudi proslave ob Dnevu JLA, ki jih organizirajo občinska konferenca ZRVS, krajevne organizacije ZRVS, aktivni ZRVS v delovnih organizacijah in osnovnih šolah.

Letošnja občinska proslava bo 19. dec. 1980 ob 18. uri v osnovni šoli A. T. Linhartaradovljica z bogatim kulturnim programom.

13. 12. 1980 bo komemoracija pred spomenikom žrtev 3. bataljona Prešernove brigade na Pokljuki.

Istega dne bo KO ZRVS Bohinjska Bistrica v Domu Joža Ažmana na proslavi ob Dnevu JLA in krajevnega praznika razvila svoj prapor.

Praznovanje naj bo čimbolj množično, kakor gre velikemu prazniku, posvečenemu varovanju najsvetlejših izročil revolucije in narodnoosvobodilnega boja.

Blažević

Popularni sodelavci

KOLMAN FRANCI, je v Elanu zaposlen od 1964. leta kot fotograf. Pripravlja dokumentacijsko in reportažno gradivo o športu, fotografije za prospekte in vse drugo, kar je s tem v zvezi. Vsa leta, kar je v Elanu, pripravlja domala ves slikovni material za časopis »Naša smučina«. Preden je prišel v Elan, je bil zaposlen v Železarni Jesenice in že takrat je poleg rednega dela opremil s fotografijo jeseniškega »Železarja«.

Najbolje ga bomo predstavili, če posnamemo del teksta iz biltena njegov foto razstave v Bilčevcu na Koroškem:

»Ko vam predstavljamo opus Franca Kolmana na samostojni razstavi, lahko ugotavljamo, da je osnovna značilnost njegove fotografije po eni strani izredno poznavanje tehnike in tenkočuten pristop v izvedbi po drugi strani. Ti dve značilnosti sta odraz dolgoletnega prizadevanja, kajti s to vrsto fotografije se je začel ukvarjati kot član jeseniškega fotokluba »Andrej Prešeren« na domačih, medklubskih in mednarodnih razstavah. Sodelovanje na razstavah mu je odprlo pot v svet, kjer je uspeval in kjer je prejel 75 priznanj. Po obvladanju osnovnih elementov fotografije — vsebine, tehnike in kompozicije — je našel nov svet v Železarni, svet žarečega jekla, svet žuljavih rok in oznojenih lic jeseniškega železarja, svet, v katerem ga je prevzela izredna moč za njegovo uredenost, za kompozicijo, za katero bi lahko dejali, da združuje hkrati čisto likovnost z alegorijo. Kamera z vso fiziko in kemijo mu je sredstvo, da ustvari svojo zamisel. Izbira motive, ki že sami po sebi vzbujajo pozornost s svojo impresivnostjo, ne vidimo s prostim očesom, ampak skozi oko objektiv, kjer ni podrejen omejitvam kamere, pač pa si kamero suvereno podreja.

Franco Kolman se ni zadovoljil samo s tematiko železarskih motivov, pri katerih si je pridobil izreden občutek za motiv, svetlobo in dinamiko. Pritegnil ga je svet športne fotografije. Ta zvrst fotografije uvršča avtorja med vidne fotografe in rojeva sadove, priznanja, kjerkoli se pojavlja.

Obiskali smo ga v temnici na njegovem delovnem mestu (ki, mimogrede povedano, ne odgovarja več zahtevam) in mu zastavili nekaj vprašanj.

Vprašanje:

Kaj vam pomeni vaš poklic?

Odgovor:

Moj poklic mi pomeni kruh z redno zaposlitvijo in hobby na področju umetniške fotografije.

Vprašanje:

Kaj delate poklicno, v Elanu, smo že predstavili, zanima pa nas, kaj slikate doma, izven službe?

Odgovor:

Slikam vse, kar je lepega in mi je všeč.

Vprašanje:

Kakšen je vaš izbor motivov?

Odgovor:

Najprej si izoblikujem idejno zamisel, pri športni fotografiji so potrebne hitre odločitve, kjer je potrebno imeti tudi nekaj sreče, da posnetek uspe. Nato posnetke laboratorijsko obdelam in jih prilagodim stvarnosti.

Vprašanje:

Čeprav ste bili v Železarni Jesenice zaposleni le pet let preden ste prišli v Elan, so vam prav železarski delovni motivi najbolj prirasli k srcu. Mnogo ste sodelovali tudi s fotografijo v nekdanji strokovni »Reviji«, ki je tedaj izhajala poleg »Železarja«. Ali vas to področje zdaj, ko se v Elanu ukvarjate s športno fotografijo, ne mika več?

Odgovor:

Še vedno. V Železarni se še rad vračam in iščem ter slikam delovne motive. Še vedno me radi sprejmejo in mi dajo proste roke za delo po celi tovarni.

Vprašanje:

V Elanu, kjer pripravljate športne fotografije, mnogo potujete in tako zberete športne trenutke na raznih tekmovanjih in razstavah?

Odgovor:

Da, pozimi potujem na razna domača in tuja tekmovanja,

predvsem tekmovanja za svetovni pokal. Poleti slikam razstave in nastope v orodni telovadbi, dviganju uteži in vse drugo, kar je v zvezi z delom v Elanu.

Vprašanje:

S svojim delom ste si prislužili naslov »Kandidat — mojster fotografije«. Teh častnih naslovov je zelo malo in so visoko cenjeni. Kako ste si ga prislužili?

Odgovor:

O tem obstaja pravilnik. Na vsaki razstavi se rangirajo fotografije razstavljalcev po točkovnem sistemu. In ko kandidat zbere potrebno število točk — 1300, se mu podeli naslov »Kandidat — mojster fotografije«. Za mojstra je potrebno 1800 točk.

Vprašanje:

Omenili ste razstave. Ali nam lahko navedete nekaj najpomembnejših priznanj za vaše razstavljene fotografije in na katerih razstavah?

Odgovor:

Teh je mnogo. Sodeloval sem že na približno 180 razstavah, od teh sem imel šest samostojnih. Najbolj cenim razstavo »Zlato oko — Novi Sad 1977«, kjer sem dobil častni naziv »HONORIS«. Na teh vsakoletnih mednarodnih razstavah v Novem Sadu sodelujem vedno. V vseh teh letih sem tam že prejel 1 zlato, 1 srebrno in 1 bronasto medaljo.

— Nadalje visoko cenim mednarodne razstave športne fotografije MISF, ki so vsako leto, enkrat v Beogradu, drugič v Splitu. Za kolekcijo sem v letu 1978 prejel 1. nagrado.

— Svoje fotografije sem poslal tudi že na mednarodno razstavo v MALMÖ na Švedsko, kamor je bilo poslanih nad 3000 fotografij z vsega sveta. Od teh je bilo odbranih 120 fotografij, med njimi dve moji. Smatram, da je to večji uspeh kot vsako 1. mesto na domačih razstavah.

— V LINZU — Avstrija, kjer je bilo nad 2500 fotografij, so odbrali v ožji izbor dve moji. To je velik uspeh svetovnega značaja.

— Tudi v Španiji sem na mednarodnih razstavah sodeloval že petkrat. Na vseh teh razstavah so vsakič visele tudi moje fotografije, od 2—4 komade vsakič. Na eni izmed teh razstav sem prejel tudi bronasto medaljo.

— V svojem arhivu imam vrsto manjših priznanj in nagrad, če bi jih hotel opisati, bi zmanjkalo prostora.

— Še vedno pa imam veliko vabil za sodelovanje na takih in podobnih razstavah, kjer bom po svojih skromnih možnostih še sodeloval. Kajti razstave prinesejo samo ime, terjajo pa od razstavljalca veliko stroškov.

Vprašanje:

Kaj pa v bodoče?

Odgovor:

Kljub letom sem še vedno vnet za napredek fotografije. Vneto študiram literaturo in svoje znanje prenašam mladim v foto klubu »Andrej Prešeren« na Jesenicah, za kar so mi zelo hvaležni.

Na zaključku Franciju Kolmanu lahko samo čestitam in mu želimo še mnogo uspeha na področju fotografije.

Slavko Knafelj

Borba z blatom
Foto: Franci Kolman

»Železaro«

Foto: Franci Kolman

Gorska smučina

Foto: Franci Kolman

Elanovi šahisti odlični

Na četrtem tradicionalnem odprtem moštvenem šahovskem turnirju »ISKRADA-TA 80«, ki ga je organizirala »ISKRA« iz Kranja v počastitev praznika republike, so Elanovi šahisti v svoji jakostni skupini 10 moštev osvojili 1. mesto.

Organizator je na turnirju želel prikazati tudi možnost vodenja turnirjev z uporabo novega Iskrinega računalnika, toda zadeva je bila premalo strokovno pripravljena, tako da se je turnir začel uro kasneje na klasičen »ročni« sistem vodenja.

Točke za Elanovo ekipo so osvojili:
Potočnik: 8 točk
Kopač: 7 1/2 točke
Jerala: 7 točk
Vrečko 7 točk

M. V.

**Referendum
uspel**
**SPREJELI TEMELJE
PLANOV TOZD 1981/85**

Zahvala

Ob boleči in prerani izgubi sestre

Majde Klinar

se najlepše zahvaljujem Gasilskemu društvu Elan za denarno pomoč in izrečena sožalja.

Tinca Bulovec
z Anito

Ob izgubi drage mame

Marije Babič

se zahvaljujem vsem za izrečena sožalja ter sodelavcem Inštituta in prototipne delavnice za venee in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoči sin Franc Babič

Ob težki izgubi dragega očeta

Mežek Jakoba

se iskreno zahvaljujem za izrečena sožalja, sodelavcem obrata družbene prehrane pa še posebej za denarno pomoč, namesto venca.

Žalujoča hči
Francka Mrak

Ob smrti moža

Janeza Kolmana

se zahvaljujem za številna sožalja in denarno pomoč namesto venca od sodelavcev larkirnice in razreza lesa.

Zahvala tudi sindikatu za vsestransko pomoč ter Elanovim gasilcem in sodelavcem za številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoča žena Marjana
z otroci in
mama Ivanka Kolman

Janezu Kolmanu v slovo

DRAGI JANEZ

Ko smo se na Dan mrtvih vprašujoče zazrli v črno zastavo na tovarniškem drogu, si niti malo nismo mogli misliti, da oznanja tvojo prerano smrt.

Star komaj 36 let, si nas nenadoma zapustil. Zapustil družino, dom in nas, tvoje sodelavce.

V Elanu si bil zaposlen najprej od leta 1967 do leta 1974 in zopet od začetka leta 1978 do danes, skupaj skoraj 10 let.

V teh letih smo se spoznali med seboj in radi smo te imeli, saj si bil dober tovariš in prijatelj. Bil si delaven, odkrit in duhovit človek. Hudo nam je ob spominu, da te ne bo več med nas in pogrešali te bomo.

Poleg dela v tovarni in doma si bil aktiven pri Sankaškem društvu v Begunjah in si več let upravljal sankški dom na Petru, kjer je bil tvoj drugi dom.

S prerano smrtjo si zapustil globoko vrzel tako doma, v družini, kot pri nas pri delu voznika viličarja v skladišču lesa.

Dragi Janez! Težko je slovo od tebe, dobrega prijatelja. Ker pa nam to še edino preostane, naj ti bodo te besede zahvala za vse.

Sodelavci Elana

UREDNIŠKI ODBOR: Arh Franci, Brejc Nuša, Knafelj Slavko, Kolman Barbara, Kos Marjan, Stare Anton, Urbanc Janez, Vrhunc Anton, odgovorni urednik Knafelj Slavko. Naša smučina šteje med proizvode 7. tč. I. odst. 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katera se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. (Mnenje republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije, št. 421-7-72).